

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2015. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Otkupljena je srebrna fibula u obliku križa (S-4140) i željezni ranosrednjovjekovni mač (S-4141) te je upotpunjena *Srednjovjekovna zbirka*, a time i fundus Arheološkog muzeja u Zagrebu.

1.2. Terensko istraživanje

Sisak-Pogorelac – u sklopu trogodišnjeg projekta financiranog od Ministarstva kulture RH u 2015. godini nastavljena su istraživanja na lokalitetu Pogorelac u Sisku. Iskopavanje je nastavljeno u prošlogodišnjim sondama (SONDA 1, 2 i 4 metara). Prikupljeni materijal (ulomci keramičkih posuda, keramički utezi i pršljenovi, pokretna ognjišta i dr.) kao i ostatci arhitekture (podovi od nabijene zemlje, ostatci spaljenih greda) pripada razdoblju starijeg željeznog doba, a su SONDI 4 je otkriveno 16 kosturnih ukopa koji pripadaju nedavno otkrivenoj kasnoantičkoj nekropoli koja je funkcionirala od druge polovice 3. do početka 5. st. (voditelj I. Drnčić).

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu na AN 6A Jagodnjak – Cerik u kojemu su otkriveni ostatci vojnog rova s kraja 2. svjetskog rata i manja količina recentnog materijala (voditelj I. Drnčić, zamjenica S. Gospodinović).

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu AN1A Šumarina-Benga u kojemu su otkriveni ostaci naselja iz razdoblja pretpovijesti i kasnog srednjeg vijeka (voditeljica J. Balen, zamjenice J. Boras, A. Đukić).

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu AN10A Jauhov Salaš koja su započeta 2014. godine. U istraživanju su otkriveni ostaci naselja iz razdoblja pretpovijesti (kostolačka kultura, brončano doba, starije željezno doba, mlađe željezno doba), tragovi naseljavanja iz vremena

antike te naselje i groblje iz razdoblja Seobe naroda. (Voditelj S. Mihelić, zamjenici J. Balen, A. Đukić, I. Valent) U jesen 2015. godine loklitet je proširen istočno od same trase autoceste kako bi se uhvatio rub srednjovjekovnog naselja i nastavag pretpovijesnog naselja. (Voditeljca A. Ivanković, zamjenice J. Boras, A. Đukić, M. Grgurić). U istraživanjima je prikupljeno mnogo pokretnog arheološkog materijala s čijom se obradom započelo odmah po završetku terena. (Kordinatorica J. Balen, izvršitelji A. Đukić, A. Ivanković, M. Grgurić)

Končalovići – istraživanja na Gradini u Končalovićima nastavljena su u 2014. godini, između 28. srpnja i 15. studenog. Sakupljena je građa iz dvije sonde postavljene na vršnom platou unutar gradinskog naselja (sonde 2 i 3). (Voditelj S. Mihelić).

Viškovci-Gradina – nastavljena su istraživanja na lokalitetu Viškovci – Gradina kod Đakova. Iskopavanje je nastavljeno u sondama 1 i 3, a otvorena je i sonda 4, koja se nadovezuje na sondu 3. Prikupljeni materijal: uglavnom ulomci keramičkih posuda, keramički utezi i pršljenovi, glačane kamene alatke) pripisani su razdoblju kasnog bakrenog / ranog brončanog doba (Voditeljica J. Balen).

Lasinja – Talijanovo brdo – nastavljena su istraživanja i pregled okolnog terena (J. Balen)

Željezno koplje s lokaliteta Zagreb-Požarinje (Z. Gregl)

1.3. Darovanje

Pretpovijesni odjel:

- Denis Blažević poklonio je kamenu sjekiru s lokaliteta Pepelana.

1.7. Ostalo

Srebrna avarodobna agrafa (pojasna kopča izlučena je iz *Zbirke rimskog zlatnog i srebrnog nakita* Antičkog odjela AMZ (ex A-6554) te inventirana u *Zbirci nalaza srednjovjekovnog doba* pod brojem S-4139.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Pretpovijesni odjel:

- Opran je keramički i osteološki materijal te posebni nalazi pronađeni tijekom istraživanja u 2014. i 2015. na lokalitetu Sisak - Pogorelac. Opran je keramički i osteološki materijal te posebni nalazi pronađeni tijekom istraživanja 2015. godine na lokalitetu Viškovci-Gradina.
- Opran je keramički i osteološki materijal sa zaštitnih istraživanja u 2015. godini na lokalitetima AN10A Novi Čeminac-Jauhov salaš, AN1A Šumarina-Benga, AN6A Jagodnjak-Cerik. Oprani su posebni nalazi i litički artefakti pronađeni tijekom istraživanja u 2015. godini na lokalitetima AN10A Novi Čeminac-Jauhov salaš, AN1A Šumarina-Benga, AN6A Jagodnjak-Cerik.
- Opran je osteološki materijal s nalazišta Vučedol i Jakovo-Kormadin (V. Krišofić).

Antički odjel

- Oprano je oko 700 ulomaka keramike, dijelova opeke i obrađenog kamena tijekom arheoloških istraživanja 2015. u Varaždinskim Toplicama.

Srednjovjekovni odjel

- Izdvojeni su primjerci oružja i konjske opreme (željezo) namijenjeni izlaganju u srednjovjekovnom stalnom postavu AMZ (mačevi, stremeni, žvale).

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Redovito su kontrolirani mikroklimatski uvjeti u izložbenim prostorima, srednjovjekovnom, antičkom, egipatskom i pretpovijesnom depou, sjevernom depou kao i u trezoru gdje je pohranjena ostava srebrnog posuđa iz Vinkovaca te prostoriji za privremenu pohranu predmeta koji su preuzeti na konzervatorsko-restauratorsku obradu iz drugih institucija, uz svakodnevno održavanje isušivača što se prvenstveno odnosi na period povišene relativne vlažnosti zraka u podrumskim prostorima u ljetnim mjesecima (S. Latinović, Z. Znidarčić, M. Gregl, V. Mesarić, D. Doračić). U izložbenom prostoru također se redovito provjerava stanje izloženih predmeta te se ovisno o potrebi obično provode manji zahvati estetske ili kurativne prirode, a u rjeđim slučajevima i kompleksniji konzervatorsko-restauratorski zahvati.

2.2. Konzervacija

Na konzervaciju su predani željezni, brončani, stakleni i koštani predmeti s iskopavanja Sisak - Pogorelac (I. Drnić)

Na konzervaciju su predani svi metalni i koštani predmeti s iskopavanja na trasi utoceste A5, dionica Beli Manastir-Osijek, s posebnim nagaskom na materijal s istraživanja na lokalitetu AN10A Jauhov salaš.

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na 3 kamena spomenika (natpisa) nađena u istraživanjima 2011.-2013. god. u Varaždinskim Toplicama (izvođač radova – tvrtka Zottmann GmbH)

Željezni ranosrednjovjekovni mač nabavljen kupnjom (S-4141) predan je u prosincu 2015. na obradu Konzervatorsko-restauratorskom odjelu AMZa.

Konzervatorsko-restauratorski odjel:

- Željezni predmeti:
  - U 2015. godini provedena je desalinizacija 58 različitih željeznih predmeta iz fundusa AMZ-a, Arheološkog odsjeka i Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Gradskog muzeja Karlovac te Muzeja Hrvatskog Zagorja dok je u tijeku postupak desalinizacije 111 predmeta iz fundusa AMZ-a, Gradskog muzeja Virovitica te Arheološkog odsjeka Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Postupak se provodi standardnom metodom alkalne natrij-sulfitne redukcije u hermetički zatvorenoj kadi uz konstantnu cirkulaciju te povišenu temperaturu (50°C) uz izmjenu otopine nakon njenog zasićenja ekstrahiranim kloridnim solima (D. Doračić). Pripremne postupke (uklanjanje dijela naslaga nataloženih na izvornoj površini, numeriranje i pakiranje u mrežice) proveli su S. Latinović, D. Doračić te vježbenik N. Peko u sklopu prakse tijekom stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa u Gradskom muzeju Sisak.
- Predmeti od bakrenih slitina:
  - Predmeti od bakrenih slitina s ustanovljenom prisutnošću kloridne korozije stabilizirani su inhibitorom korozije benzotriazolom, ukupno njih 26 (S. Latinović, D. Doračić).

2.2.1. Konzervacija na terenu

Bratelji – Ulica, rimskodobna nekropola

- Konzervirana su četiri groba te rekonstruirana grobna žara u jednom od njih; sve je prezentirano u okviru „Staze kneževa Budinjak-Bratelji“ na Žumberku; (Z. Gregl)

Varaždinske Toplice, kompleks rimske arhitekture u gradskom parku

- Izvršeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na zidu u sjevernom trijemu i zidovima kupališta u prostorijama 4, 7 i 8. Izvođač radova: Dagmar Dammann, Gradnja Havojić
- Konzervatorsko-restauratorski radovi izvedeni su na podnim i zidnim žbukama u prostoriji 9 u kupalištu 4.st. Hitni konzervatorski radovi provedeni su i u ostalim dijelovima kupališta gdje je bilo potrebno učvrstiti dijelove žbuka i zidnih slikarija. Izvođač radova: Dagmar Dammann
- Konzervatorsko-restauratorski radovi izvedeni su na južnom zidu izvorišnog bazena. Oštećeni kameni blokovi su izvađeni i pripremljeni za daljnju konzervaciju. Čišćenje i konzervatorski radovi provedeni su i na kamenim blokovima opločenja foruma (4 kom). Izvođač radova –tvrtka Zottmann GmbH.
- Tijekom travnja provedeni su radovi na skidanju zimske zaštite i uređenju lokaliteta, a radovi na postavljanju zimske zaštite provedeni su u studenom. Na prostoru rimskog foruma pokriveni su svi osjetljivi dijelovi arhitekture: zidovi zap. trijema i izvorišnog bazena, kanali, i južno stepenište (stiroporom, geotekstilom i PVC folijom). Pokriveni su i zidovi na kojima je ove godine provedena konzervacija, te svi kameni blokovi izvađeni iz izvorišnog bazena, a također i blokovi dignuti s opločenja foruma. (organizacija i nadzor radova: D. Kušan Špalj, N. Perok).

Ščitarjevo, Arheološki park

- Krajem travnja i početkom svibnja 2015. god. obavljani su pripremni radovi za otvaranje Arheološkog parka Andautonija: skidanje zimske zaštite i uređenje parka, a tijekom studenog postavljena je zimska zaštita na cijelom lokalitetu. Redovito održavanje lokaliteta (košenje, čišćenje, manji popravci i sl.) provodilo se tijekom cijele sezone - od svibnja do studenog.
- Tijekom svibnja 2015. izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na zidovima zgrade kupališta u dvorištu župnog ureda - na nekoliko mjesta zatvorene su pukotine na zaštitnoj kapi zida, a na više zidova potpuno su obnovljene zaštitne kape (u zapadnom dijelu objekta). Opsežniji radovi provedeni su na objektu zapadno od

rimске ulice te u sjevernoj prostoriji kupališta (prostorija 22). Izvođač radova: Gradnja Havojić

(nadzor i organizacija radova: D. Kušan Špalj, N. Perok).

2.3. Restauracija

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZa

- Ukupno je u 2015. godini kompletno restaurirano **582** predmeta od čega 298 predmeta pripadaju fondusu Muzeja, a 284 ostalim institucijama (Institut za arheologiju, Gradski muzej Virovitica, Gradski muzej Bjelovar, Gradski muzej Vinkovci, Ministarstvo kulture RH, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Karlovcu, Filozofski fakultet u Zagrebu: Odsjek za arheologiju, Odsjek za povijest, Muzeji Hrvatskog Zagorja - Dvor Veliki Tabor, Gradski muzej Karlovac, Muzej grada Zagreba, Gradski muzej Sisak, Gradski muzej Radoboj). Pored cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih zahvata, provedeni su i manji konzervatorsko-restauratorski zahvati kurativne ili estetske prirode na **287** predmeta od čega se 224 odnosi na fondus Muzeja, a 63 na ostale institucije (Gradski muzej Virovitica i Gradski muzej Bjelovar).

Obrađena građa pripada vremenskom rasponu od pretpovijesti do srednjeg vijeka i obuhvaća predmete različite namjene poput oružja, alata, nakita, dijelova odjeće, novca, posuđa i sl.

- Sveukupno je u 2015. godini obrađeno **869** arheoloških predmeta izrađenih od željeza, bakrenih slitina, srebra, zlata, olova, jantara, keramike, kamena, drva i kosti. (S. Latinović, M. Gregl, Z. Znidarčić, D. Doračić, V. Mesarić, vježbenici T. Bihler i N. Peko uz pomoć i pod nadzorom D. Doračića).

Pretpovijesni odjel

- Restaurirane su dvije keramičke posude s lokaliteta Sisak – Pogorelac (I. Drnić).
- Na restauraciju su predane četiri posude pronađene u iskopavanju lokaliteta Tomašanci.
- Na restauraciju su predani metalni nalazi s lokaliteta Viškovci-gradina, AN10A Novi Čeminac-Jauhov salaš, AN1A Šumarina-Benga, AN6A Jagodnjak-Cerik.

Egipatski odjel

- Restauracija pogrebne maske iz potolemejskog razdoblja (332.-30. Pr. Kr) koja je donirana (Natko Beck, Tuškanova 25) Muzeju tijekom 2014. godine u Odjelu za tekstil HRZ-a (Ilica 44). Predmet je pripremljen za izlaganje, izrađen je stalak, ispravljena su teška oštećenja na prednjem dijelu, itd. (Gordana Car).

2.4. Ostalo

Analitička obrada

- Izvršena je antropološka analiza osteološkog materijala iz kasnoantičkih kosturnih grobova s lokaliteta Sisak - Pogorelac istraženih u 2014. i 2015. godini. (I. Drnić i Ž. Bedić)
- Izvršena je antropološka analiza osteološkog materijala iz ranosrednjovjekvnih kosturnih grobova s lokaliteta AN10A Jauhov salaš. (M. Šlaus)
- Analiza koštane industrije s nalazišta Jakovo-Kormadin i Vučedol (istraživanja J. Brunšmid i R. R. Schmidt), u svrhu izrade stručnog rada. (V. Krištofić)

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZa / istraživački rad

- U sklopu preliminarnih istraživanja koji prethode konzervatorsko-restauratorskoj obradi ostave srebrnog posuđa iz Vinkovaca, na Geološko-paleontološkom odsjeku PMF-a provedeno je 60 faznih XRD (X-ray diffraction) analiza niello ukrasa, ostataka lema, površinskih korozivskih produkata te ispune srednjovjekovne naušnice. Na Institutu Ruđer Bošković provedeno je 46 kvantitativnih i kvalitativnih elementnih analiza PIXE (proton induced X-ray emission) metodom s ciljem ustanovljavanja čistoće srebra, načina pozlate te vrste lema. Analize su proveli D. Tibljaš (PMF) i S. Fazinić i I. Božičević Mihalić (IRB) uz asistenciju D. Doračića.
- U istraživačkom laboratoriju British Museuma u Londonu provedeno je 6 SEM-EDS analiza na 3 predmeta te metalografsko istraživanje na dodatna 3 uzorka predmeta iz vinkovačke ostave s ciljem utvrđivanja određenih tehnoloških detalja vezanih uz proizvodne procese. Priprema dijela uzoraka provedena je na Zavodu za materijale Fakulteta strojarstva i brodogradnje gdje je također provedeno i metalografsko istraživanje na keltskom maču, koricama i ortbandu s lokaliteta Zvonimirovo s ciljem utvrđivanja mehaničkih svojstava i rekonstrukcije proizvodnih procesa. Strukturnu metalografsku analizu provela je V. Rede u suradnji s D. Doračićem, dok je analiza

inkluzija troske u uzorcima također analizirana μ PIXE metodom na Institutu Ruđer Bošković (I. Božičević Mihalić).

- Sveukupno je u 2015. godini provedeno 116 različitih analiza.
- Radi utvrđivanja stupnja oštećenosti i pojedinih tehnoloških detalja provedeno je radiografsko snimanje 23 predmeta izrađenih od bakrenih slitina, željeza, srebra, zlata i drva.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Pretpovijesni odjel

- U računalnom programu M++ upisana su tri nova inv. br. za predmete iz *Zbirke mlađeg željeznog doba* (I. Drnić).
- U računalnom programu M++ dopisani su novi i izmijenjeni stari nepotpuni podaci o koštanim predmetima s lokaliteta Jakovo-Kormadin. (V. Krištofić)

Antički odjel

- U muzejsku bazu podataka M++ uneseni ili dopunjeni podaci za 1881 predmet iz *Antičke zbirke* (I. Radman-Livaja)
- U muzejsku bazu podataka M++ uneseni ili dopunjeni podaci za 1141 predmet iz *Antičke zbirke* (N.Perok, D.Kušan Špalj)
- Registrirane zbirke: *Zbirka Pavletić* i *Zbirka metalnih kulturnih, votivnih i dekorativnih predmeta* (O. Domiter, I. Radman-Livaja)
- Doviřena priprema za registraciju zbirki *Rimskog stakla* i *Rimskih nekropola* (Z. Gregl)
- Doviřena priprema za registraciju *Zbirke rimskog pisaćeg pribora* iz Siska (876 predmeta, O. Domiter), *Zbirke rimskog građevnog materijala i dijelova opreme zgrada* iz Siska (121 predmet, S. Habus, D. Lončar) te *Zbirke rimskog metalnog posuđa* iz Siska (509 predmeta, S. Habus, D. Lončar). U tijeku je obrada za registraciju *Zbirke rimske keramike* iz Siska (zasad obrađeno 375 predmeta, S. Habus, D. Lončar)
- Doviřena priprema za registraciju *Zbirke Varaždinske Toplice* i zbirka je registrirana 2015. (D. Kušan Špalj)

- Dovršena priprema za registraciju *Zbirke rimskog zlatnog i srebrnog nakita* i zbirka je registrirana 2015. godine (N. Perok)
- Dovršena priprema za registraciju *Zbirke rimskih gema i kameja* (N. Perok)

Računalna obrada građe - Egipatski odjel

- Revizija stanja i sistematizacija čitave zbirke u programu M++ uz brojne dopune i ispravke, fizički premještaj deponirane građe u nove kutije. Fotografiranje predmeta za M++ (P. Ščukanec-Rezniček)

Srednjovjekovni odjel

- Inventirano je pet predmeta u računalnoj bazi M++ (S-4139 – S-4143).

Numizmatički odjel

- Prenošenje podataka iz postojećih inventarskih knjiga u računalni program NUMIZ, odnosno računalno inventiranje 1005 primjeraka grčkog, rimskog republikanskog i carskog novca (T. Bilić, M. Nađ);

Pedagoški odjel

- U računalnu bazu sekundarne dokumentacije (S++) pedagoške djelatnosti uvršteni su svi edukativni projekti, kao i ostala događanja u organizaciji Pedagoškog odjela u 2015. godini, ukupno 224 dokumentirane stavake (Z. Babić, A. Bertol)

Odjel za dokumentaciju

- U računalnom programu M++ upisano je u Knjigu izlaska 117 upisa, zaključeno s brojem IZL-117/2015. (A. Solter)
- U računalnom programu M++ upisano je u Knjigu ulaska 11 skupnih upisa, zaključeno s brojem ULZ-11/2015. (A. Solter)

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- U tijeku je upis u novu bazu podataka R++ u koju je u prvom polugodištu 2015. godine upisano 132 predmeta. Povremene zastoje u programu uklanjaju djelatnici poduzeća Link 2.
- *Zbirka replika* – obrada i unos oko 10 predmeta. (S. Mijač Božek)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Pretpovijesni odjel

- Ažurirana je i pripremljena za registraciju prema standardima MDC-a *Zbirka nalaza s istraživanja lokaliteta Vučedol*, s ukupno 330 predmetnih kartica (J. Balen, A. Đukić, V. Krištofić).
- Ažurirana je i pripremljena za registraciju prema standardima MDC-a *Zbirka nalaza s istraživanja lokaliteta Bezdanjača*, s ukupno 400 predmetnih kartica. (L. Bakarić, A. Đukić)

Egipatski odjel

- Započet je rad na online katalogu ukupne *Egipatske zbirke* (P. Ščukanec-Rezniček)

Numizmatički odjel

- Kataloška obrada 14 primjerka rimskog novca iz Siska za potrebe kataloga izložbe „35. prije Krista / 35 years before Christ“ (T. Bilić);

3.3. Fototeka

Pretpovijesni odjel

- Na fotografiranje su predani posebni nalazi s istraživanja na lokalitetu Viškovci-gradina iz 2014. godine.

Antički odjel

- Tijekom arheološkog iskopavanja prostora oko rimskog termalnog izvorišta i konzervatorsko-restauratorskih radova na zidovima i na žbukama na arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama 2015. god. snimljeno je oko 1500 digitalnih fotografija
- Tijekom manifestacije „Proljeće u Andautoniji“ u Ščitarjevu, arheoloških istraživanja u centru Ščitarjeva te konzervatorsko-restauratorskih radova u Ščitarjevu snimljeno je oko 500 digitalnih fotografija.

Srednjovjekovni odjel

- Fotografiranje željeznog mača iz Iloka (S-922) i zlatnika Teodozija II iz Zmajevca (S-3375); (Ž. Demo)

Odjel za dokumentaciju

- Za potrebe svih odjela Muzeja ukupno je snimljena, obrađena i pripremljena za objavu (tisak) kao i konvertirana za arhiv 33271 fotografija u RAW, TIF odnosno JPG formatu.
- Skenirano je 720 negativa na staklenim pločama (I. Krajcar)
- Sudjelovanje u likovnom i multimedijalnom opremanju postava, priprema fotografija za panoje i izrada multimedije za potrebe povremenih izložbi u 2015. (I. Krajcar)
- Snimljen je materijal za kataloge: „Nekad jednako danas“, „Sisak“, te za monografije „Kupinovo" i "Republika". (I. Krajcar)
- Napravljeno je 13 multimedijских prezentacija i kratkih filmova za postave povremenih izložbi i 3 za predstavljanje rada Muzeja na međunarodnim skupovima. (I. Krajcar)
- Prikupljeno je 745 fotografija vezanih za izložbenu djelatnost AMZ-a te 634 fotografije vezane za posebna događanja. Sve fotografije su u digitalnom obliku. (A. Solter)
- Digitalizirane su, inventirane i pohranjene 553 fotografije arheološke terenske dokumentacije Pretpovijesnog arhiva AMZ-a (F. Sirovica).

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Izrada fotografija u tijeku konzervatorsko-restauratorskog zahvata, a povremeno i prije te nakon zahvata (Z. Znidarčić, S. Latinović, M. Gregl, D. Doračić)

3.4. Dijateka

Digitalizirano je 859 dijapozitiva Pretpovijesnog arhiva AMZ (A. Solter)

3.5. Videoteka

U bazu podataka za sekundarnu dokumentaciju (modul S++ relacijske baze podataka M++) inventirana su 62 videozapisa sa zaključnom inventarnom oznakom v-244. Sva građa koja pristiže digitalna je (F. Sirovica).

3.6. Hemeroteka

Prikupljeno je 311 novinskih isječaka u 2015. koji se odnose na djelatnost Arheološkog muzeja u Zagrebu. Inventirani su i upisani u bazu Sekundarne dokumentacije sa zaključnim brojem h-3861. Svi novinski isječci koji su prikupljeni tijekom 2015. pohranjeni su u plastične uložnice, a svaka je uložnica dobila naljepnicu s oznakom muzeja, fonda i inventarnim brojem članka, te je svaki članak povezan s metapodacima u programu S++. Svi članci dostupni su u pdf verziji (F. Sirovica).

Digitalizirano je 3373 novinskih isječaka iz dnevnih tiskovina u razdoblju od 1935. do 1999. Sveukupno je digitalizirano 5276 članaka (A. Solter)

U inventarnu knjigu hemeroteke uvedena su 1473 novinska isječaka iz razdoblja između 1958 i 1993. godine (F. Sirovica).

Baza je nadopunjena sa 3 novinska isječaka iz razdoblja 1945. – 2000. godine (A. Solter)

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Pretpovijesni odjel

- Nacrtano je 16 tabli materijala s lokaliteta Kupinovo za potrebe monografije o ovom latenskom groblju (izbor materijala napravio je I. Drnić, a crtala M. Galić). Također, nacrtano je 6 tabli materijala iz Boljevaca, Malunja, Malina, Sremskih Karlovca, Vojakovca, Surčina, Dalja i Novih Banovca za potrebe ilustracije monografije „Kupinovo. Groblje latenske kulture“ (izbor materijala napravio je I. Drnić, a crtala M. Galić).

Antički odjel

- Izvršeno je 3D lasersko skeniranje svih faza radova na prostoru rimskog foruma i izvorišnog bazena za potrebe izrade dokumentacije rezultata arheoloških istraživanja 2015.g.
(Vektra, Varaždin)
- Izvršeno je 3D lasersko skeniranje kupališta i bazilike na rimskom arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama korištenjem faznog 3D laserskog skenera s HDR kamerom visoke rezolucije i izrada 3D modela u obliku oblaka točaka u boji.

Fotogrametrijski su izmjereni detalji oslike zidova kupališta te je pripremljen model za upotrebu u programskoj aplikaciji za virtualnu šetnju. (Vektra, Varaždin)

- Izvršena je geodetska izmjera istraženog prostora na lokaciji u dvorištu župnog vrta (istraživanja 2015. godine) u Ščitarjevu (Vektra, Varaždin)
- Izvršena je geodetska izmjera arheološkog lokaliteta Ščitarjevo (prezentirani dio rimskog grada u dvorištu župnog ureda) i izrada geodetske situacije te geodetska izmjera bespilotnom letjelicom (dron) i izrada 3D modela na temelju fotogrametrijskih podataka i detaljnog ortofota rezolucije 2-3cm. (Vektra, Varaždin).

Srednjovjekovni odjel

- Nacrtani su predmeti pod sljedećim inv. brojevima: G-1093, S-647, 841, 937, 1362, 1363, 1480, 1493, 1538, 1570, 1636, 1751, 1753/1, 1753/2, 1760, 1761, 1899, 1908, 1917, 1934, 1935, 1936, 2060, 2061, 2062, 2083, 2169, 2198, 2273, 2337, 3088, 3260, 3265, 3266, 3270, 3271, 3272, 3273, 3282, 3363, 3364, 3365, 3368, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3378, 3379, 3700, 3701, 4017, 4066, 4067, 4120, 4139, 4140 (A. Ivanković)
- Ilustracije i funkcionalne rekonstrukcije: ratnika sa štitom, igla (S-3260), ukrasi konjske orme (Osijek), pektoral iz Potoka (S-3371), propeler okov kao osigurač ovjesa korica noža (Sisak, S-1942) – (A. Ivanković; Ž. Demo)

Odjel za dokumentaciju

- U svrhu objavljivanja monografije, napravljeni su ispravci na starijim crtežima, te je nacrtano 18 predmeta s lokaliteta Kupinovo (M. Galić).
- Za potrebe objave nacrtano je 12 predmeta s lokaliteta Donji Čehi (M. Galić).
- Za potrebe objave nacrtan je jedan predmet s nepoznatog lokaliteta, otkupljen za pretpovijesnu zbirku, te jedan predmet iz Sotina, također za Pretpovijesni odjel (M. Galić).
- Za Srednjovjekovni odjel, izrađeno je 12 crteža prstenja (M. Galić).
- Inventirano i u računalnu bazu sekundarne dokumentacije upisano je 980 crteža, zaključno sa završnim brojem DC-2395. (M.Galić)
- Digitalizirano je, inventirano i pohranjeno 30 terenskih nacрта Pretpovijesnog arhiva AMZ-a (F. Sirovica, I. Krajcar).

3.8. Stručni arhiv

Srednjovjekovni odjel

- Datoteka Opća bibliografija: 680 novoupisanih jedinica; stanje: 7377. (Ž. Demo)

Odjel za dokumentaciju

- Digitalizirano je za potrebe knjige „Arheološki muzej u Zagrebu – život od 19. do 21. stoljeća“ – 5,80 GB materijala - 623 jedinice – više od 3500 stranica (A. Solter).
- U Arhiv Antičkog odjela Arheološkog muzeja u Zagrebu (Arhiv AO AMZ) dodano je 11 serija (cjelina dokumentacije) (A. Solter, F. Sirovica)
- U bazu podataka stručnog arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu 2014. dodano je 20 dosjea čime je do sada ubačeno 1520 dosjea / 27.2 GB podataka u pdf formatu odnosno 5 TB u tiff formatu (od slova A do Ž + numizmatički arhiv) (A. Solter).
- Sva Arhivska građa slaže se u kutije po arhivskim i muzeološkim standardima (A. Solter)
- U sklopu projekta „Digitalizacija arheološke terenske dokumentacije Arheološkog muzeja u Zagrebu“ digitalizirano je, inventirano i pohranjeno 613 preslika arheološke terenske dokumentacije Pretpovijesnog arhiva AMZ-a (F. Sirovica, I. Krajcar).

3.9. Ostalo

Odjel za dokumentaciju

- Ostali fondovi sekundarne dokumentacije:

3.9.1 Knjiga evidencije o izložbama

- Dokumentirano je 7 izložbi koje su održane u izložbenim prostorima AMZ-a tijekom 2015. te su prikupljeni svi materijali vezani za te izložbe (plakat, pozivnica, deplijan, katalog), kao i 7 izložbi Arheološkog muzeja u Zagrebu koje su održane izvan Muzeja. Fond je nadopunjen starim izložbama i svim popratnim materijalom. Trenutačno je inventirano 510 izložbi. (A. Solter)

- U evidenciju o izložbama upisano je 9 starih izložbi u periodu od 1929. do 1980. godine. (A. Solter)

3.9.2 Fond fonoteke

- Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisano je 126 audiozapisa, zaključno s brojem fon-480. Sva građa koja pristiže digitalna je (F. Sirovica).

3.9.3 Knjiga evidencija posebnih događanja

- Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisano je 25 događanja koja su se održala 2015. godine. (A. Solter)

3.9.4 Fond izdavačke djelatnosti

- Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisano je 160 publikacija Muzeja sa završnim brojem IZD-160 (M. Galić).

3.9.5 Fond evidencije terenskih izvještaja

- Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisan je 81 terenski izvještaj Muzeja. (A. Solter)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Razmjennom, kupovinom, darovima, vlastitim izdanjima i fotokopijama fond knjižnice povećan je za ukupno 1096 jedinica knjižnične građe.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Inventirano, katalogizirano i obrađeno je 1290 jedinica knj. gr.

4.3. Zaštita knjižnične građe

U svrhu zaštite knjižnične građe restaurirane su 4 jedinice knjižnične građe u Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Rad sa korisnicima

Osim stručnog osoblja Muzeja knjižnicu su koristili i vanjski korisnici.

- Čitača u čitaonici 2026
- Izdano jed. knj. građe u čitaonici 5231
- Posuđeno uz zadužnicu 198

4.5. Ostalo

Tijekom godine u razmjenu su poslane 271 muzejske publikacije (VAMZ, katalozi, monografije). Izrađene su klasifikacijske oznake (UDK) bibliografskih jedinica časopisa Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu (svezak 48). Izrađen je i poslan Bilten prinova knjiga za 2015. godinu.

Skenirani su sadržaji novopristiglih časopisa i poslane su mjesečne obavijesti korisnicima (11 biltena).

Nastavljena je katalogizacija i klasifikacija publikacija iz „Biblioteke dr. Zdenko Vinski i dr. Ksenija Vinski-Gasparini“ kao i sustavno evidentiranje posebnih otisaka iz iste biblioteke. Završeno je katalogiziranje i klasificiranje jed. knj. gr. koje su zadužene kod kustosa

AMZ (stari fond). Nastavljeno je sustavno prikupljanje i evidentiranje arhiva s muzejskim publikacijama tiskanim tijekom 2015. godine. Nastavljena je suradnja s Nacionalnom isveučilišnom knjižnicom (razmjena publikacija, obvezni primjerak i sl.). Nastavljen je sustavan rad na pronalaženju i bilježenju knjižnične građe koja se vodi kao izgubljena (tj. nije pronađena na reviziji obavljenoj 2010. godine) pa je tijekom godine pronađeno 306 jedinice knj. građe.

Međuknjižničnom posudbom posuđena je 1 jedinica knjižnične građe arheološkim ustanovama u zemlji. Za potrebe korisnika, međuknjižničnom posudbom nabavljeno je 10 jedinica knjižnične građe. Nastavljena je suradnja sa studentima volonterima koji su u više navrata pomagali u knjižnici Muzeja.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Dovršen je rad na stalnom postavu *Antičke zbirke*, odnosno na zadnjem segmentu – „Rimske nekropole“ i „Rano kršćanstvo“ (Z. Gregl, O. Domiter i I. Radman-Livaja).

Suradnja na novom stalnom postavu antičkog odjela, segment „Rano kršćanstvo“ – numizmatički materijal (T. Bilić, M. Nađ)

Idejni i izvedbeni projekt M. Beusan.

5.2. Izmjene stalnog postava

Egipatski odjel

- Umjesto krivotvorene glave iz Amarne u stalni postav postavljena je upravo restaurirana pozlaćena pogrebna maska. (Uranić, Ščukanec-Rezniček)

Numizmatički odjel

- Napisane su legende za kompletan stalni postav *Numizmatičke zbirke* (T. Bilić, M. Nađ);
- Idejno rješenje i priprema građe za novi segment stalnog postava *Numizmatičke zbirke* „Ostava iz Mazina“ (T. Bilić).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Analiza građe s lokaliteta Kupinovo u svrhu pisanja monografije „Kupinovo. Groblje latenske kulture“. (I. Drnić)

Analiza građe iz razdoblja željeznog doba iz Siska za potrebe doktorske disertacije. (I. Drnić).

Analiza građe s lokaliteta Sotin za potrebe pisanja članka pod nazivom “Griffons from the Danube. Early La Tène sword in decorated scabbards from Sotin in eastern Croatia” koji će biti objavljen u zborniku međunarodnog znanstvenog skupa “Laténisierung im Raum von den

Südostalpen bis zum kroatisch-serbischen Donaugebiet - Fragen und Modelle im Spiegel neuer Forschungsergebnisse”, održanog u studenome 2012. u Kobaridu, Slovenija. (I. Drnić)

Obrada građe za potrebe nadolazeće izložbe „JASA – rezultati arheoloških istraživanja lokaliteta Novi Čeminac - Jauhov salaš“ (oko 50 predmeta). (J. Balen, A. Đukić, V. Krištofić)

Obrada građe iz razdoblja kamenog i bakrenog doba s lokaliteta Sarvaš iz fundusa Muzeja Slavonije za potrebe izložbe i monografije. (J. Balen, zajedno s D. Rajković iz Muzeja Slavonije)

Stručna obrada materijala i dokumentacije s istraživanja u Varaždinskim Toplicama. (D. Kušan Špalj, N. Perok)

Egipatski odjel - Fotografiranje i ekspertiza predmeta koji su naknadno pronađeni. (Uranić, Ščukanec-Rezniček)

Obrada srednjovjekovnog prstenja iz starog fonda AMZ. (M. Bunčić)

Obrada skupnog nalaza kasnosrednjovjekovnog novca i nakita Vinkovci - Duga ulica. (Ž. Demo)

Stručna obrada rimskog republikanskog novca iz zbirke AMZ-a u svrhu objave kataloga cjelokupne zbirke republikanskog novca. (T. Bilić)

Stručna obrada egipatskog novca iz zbirke AMZ-a za katalog serijske publikacije *Sylloge nummorum graecorum*.

Stručna obrada ostave rimskog srebrnog novca 3. st. iz Kamenice iz zbirke AMZ-a. (A. Bertol, M. Nađ)

Stručna obrada predcarskog novca nađenog u Sisku te na području sjeverozapadne Hrvatske. (T. Bilić)

Rad na knjizi „Arheološki muzej u Zagrebu – život od 19. do 21. stoljeća“. Stručna obrada muzejskog Arhiva. (A. Solter)

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Knjižnica

- Nastavak radova na registraciji knjižnične građe koja je starija od 1800. godine (*Zbirka starih i rijetkih knjiga tiskanih prije 1800. godine*), što uključuje pregled i determiniranje, reinventarizaciju i katalogizaciju.

Numizmatički odjel

- Numizmatički materijal s iskopavanja J. Jeličić-Radonić u Remetinovu vrtu u Starome gradu na Hvaru. (T. Bilić, I. Mirnik)
- Obrada numizmatičkog materijala (14 primjeraka) s iskopavanja A. Azinović Bebek na lokalitetu Crkvišće kod Bukovlja.

6.3. Revizija građe

Nastavljen je rad na reviziji građe s lokaliteta Vučedol, *Zbirke mlađeg kamenog i bakrenog doba*. (J. Balen, A. Đukić, V. Krištofić)

Rad na reviziji građe s lokaliteta Jakovo Kormadin (V. Krištofić)

Numizmatički odjel

- Na registraciju predana *Zbirka rimskog republikanskog novca* (2541 predmet) (T. Bilić);
- Registrirana *Zbika Kopač* (2030 predmeta) (M. Nađ);
- Registrirana *Zbika ranoitalskog novca* (841 predmet) (T. Bilić).

6.4. Ekspertize

Stručnjaci AMZ-a tijekom godine obavili su 72 ekspertize raznovrsnog arheološkog materijala, davali stručna mišljenja, procjene vrijednosti i determinirali građu. Stručnjaci Pretpovijesnog odjela obavili su 7 ekspertiza (L. Bakarić 2, J. Balen 2, I. Drnić 1, S. Mihelić 2), Antičkog odjela 19 ekspertiza (I. Radman-Livaja 14, D. Kušan Špalj, N. Perok 5), Egipatskog odjela 2 (Uranić, Ščukanec-Rezniček), Srednjovjekovnog odjela 7 (M. Bunčić 1, Ž. Demo 6). Numizmatički odjel obavio je ekspertize brojnih primjeraka novca i drugog materijala (T. Bilić i dr.). Stručnjaci odjela za dokumentaciju obavili su 6 ekspertiza vezanih za arhiv Arheološkog muzeja u Zagrebu. (A. Solter)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Srednjovjekovni odjel

- Stavljanje na uvid željeznog koplja (Grgurevci/Šuljam) - Aleksandra Sajdl, Beograd, Srbija). - Ž. Demo
- Uzimanje otisaka s dna ranosrednjovjekovnih posuda iz Brodskog Drenovca i Velike Gorice (S-698, 702, 704, 709, 719, 736, 762, 792, 806) - A. Kudelić i T. Sekelj Ivančan, Institut za arheologiju, Zagreb. - Ž. Demo
- Stavljanje na uvid i analizu avarodobne cigle iz Sremske Mitrovice (AMZ S-3403) - Mihajlo Milinković, Arheološki institut, Beograd, Srbija. - Ž. Demo

Numizmatički odjel

- 44 predmeta posuđeno za izložbu “Les Iapodes, peuple méconnu. Collections du musée archéologique de Zagreb” održanoj u Museu d'Arqueologia de Catalunya - MAC Girona od 3. listopada 2014. do 1. ožujka 2015.
- 5 predmeta posuđeno za izložbu „Nekad = danas“ održanoj u AMZ-u u siječnju i veljači 2015.
- 10 predmeta posuđeno za izložbu „Abeceda novca“ održanoj u Tehničkom muzeju u Zagrebu od 21. veljače 2015. do 3. travnja 2016.
- 1 predmet posuđen za izložbu “Europe before Europe - The Carolingians” održanu u St Riquier Abbey, Francuska, od lipnja 2014. do ožujka 2015.
- 27 predmeta posuđeno za retrospektivnu izložbu radova Vanje Radauša održanu u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik od 20. studenoga 2015. do 10. siječnja 2016.
- Poslane dvije fotografije aversa i reversa brončanog medaljona „Otmica Sabinjanki“ K. Martin iz Institut für Klassische Archäologie, Münster 28. siječnja. (T. Bilić)
- Za stalni postav Antičkog odjela AMZ-a (soba „Rano kršćanstvo“) posuđena 33 primjerka rimskog carskog i bizantskog novca
- Poslane dvije fotografije aversa i reversa rimskog medaljona careva Kara, Karina i Numerijana S. Estiot (CNRS) 10. Ožujka. (T. Bilić)
- Poslane dvije fotografije aversa i reversa rimskog zlatnika iz ostave Zemun J. Latham (University of Tennessee) 27. ožujka. (T. Bilić)
- HRT-u dano na uvid i snimanje 10 novčanica iz vremena Austro-Ugarske Monarhije te Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca za potrebe izrade kopija za dramsku seriju o Tinu Ujeviću (11. svibnja) (T. Bilić, M. Nađ);

- D. Milinoviću (FFZG) dano na snimanje 7 predmeta iz zbirke za potrebe monografije (2. lipnja) (T. Bilić);
- Zavičajnoj zbirci Radoboj na posudbu dan znak odlikovanja Hrvatsko-slavonsko-dalmatinske izložbe 1864. g.
- Gradskom muzeju Sisak na posudbu za izložbu „35. prije Krista“ dano 14 primjeraka novca

Odjel za dokumentaciju

- Martini Juranović – Tonejc na uvid je dan Brunšmidov dnevnik Arhiv AMZ sign. 37/3
- Draganu Božiču dane su preslike arhivskog gradiva: pisma župnika Tompaka iz Suhopolja
- Dizajnerskom uredu „nekad nešto d.o.o.“ dan je jedan primjerak plakata izložbe „Hrvatski Apoksiomen“
- Eli Jurdani na uvid i digitaliziranje dani su Kukuljevićevi anketni obrasci Arhiv AMZ sign. 188
- Matei Brstilo Rešetar dan je na uvid Glavni inventar i Knjige darova
- Dubravki Osrečki Jakelić dana je preslika slike Ivan Standla Arhiv AMZ sign. 73
- Ini Miloglav dane su na korištenje digitalne fotografije 3D skeniranja „Solinjanke“
- Jeleni Radosavljević na uvid je dan Arhiv lokaliteta Vučedol
- U svrhu rada na monografiji o slikaru Omeru Mujadžiću, Frani Dulibiću su dani na uvid crteži samog Mujadžića.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Sudjelovanje na 21. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa u Glasgowu (Škotska) s posterom “Druids, masks and hermaphrodites. La Tène bronze figurines from southern Pannonia” u sklopu sekcije “Celtic arts in context. Connecting objects, functions and people”. (I. Drnić)

Predavanja na znanstvenom skupu „Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta / Segestica and Siscia: from the edge of the Empire to the provincial center“, održanom u 11. rujna u Arheološkom muzeju u Zagrebu, predavanja „Topografija

željeznodobnog naselja u Sisku“ (I. Drnić) i „Nalazi oružja i konjske opreme latenske kulture u Sisku“ (M. Dizdar, I. Drnić).

Pozvano predavanje „Segestika – naselje iz željeznog doba. Istraživanja na Pogorelcu i u Frankopanskoj ulici (Državni arhiv)“ održano 26. veljače u Gradskom muzeju Sisak (I. Drnić, I. Miletić Čakširan)

“The Iapodians in Iron Age Europe: A stable isotope and radiocarbon dating program in Northern Croatia” – predavanje na skupu Europske asocijacije arheologa u Glasgowu, 1. - 6. rujna 2015. (Zavodny, Brendan, Culleton, McClure, Kennet, Balen; Sekcija: “Scientific approaches to the European Iron Age”)

“Power to the People! Promoting community archaeology schemes in Croatia” – predavanje na 21. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa u Glasgowu, 1. - 6. rujna 2015. (Mihelić, Balen; Sekcija: Community-led heritage action)

“The curse of the betrothed: evaluating the relationship between archaeology and tourism in Croatia AD 2015”, 21. godišnji skup Europske asocijacije arheologa u Glasgowu, Škotska, 1. - 6. rujna 2015. (S. Mihelić)

“The research of German archaeologist Robert Rudolf Schmidt in Croatia” – predavanje na skupu Europske asocijacije arheologa u Glasgowu, 1. - 6. rujna 2015. (Solter, Rajković, Balen; Sekcija: “The legacies of Nazi archaeology and their impact on contemporary prehistoric research”)

Sudjelovanje na skupu Hrvatskog arheološkog društva, Vrata Krke, 5. - 9. listopada 2015. (J. Balen, bez izlaganja)

Maja Pasarić, J. Balen, “Pigs in Eneolithic burial practices”, na skupu “International Symposium on Funerary Anthropology "Homines, Funera, Astra". Death and Animals from Prehistory to Middle Ages”. Alba Iulia, 18. - 21. listopada 2015.

Sudjelovanje na skupu “Settlements, culture and population dynamics in Balkan prehistory”, Skopje, Makedonija, 13. - 14. ožujka 2015. (J. Balen, bez izlaganja)

„Kraj, početak kraja ili kraj početka? O epistemologiji i standardima u proučavanju brončanog doba“, izlaganje na okruglom stolu „Kraj ranog i početak srednjeg brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj“, Institut za arheologiju u Zagrebu, 4. ožujka 2015. (S. Mihelić)

„Potencijali korištenja arheološke baštine u turizmu“, predavanje na radionici „Upravljanje baštinom Claustre Alpium Iuliarum“, održane kao dio programa Europskog teritorijalnog sudjelovanja Slovenija-Hrvatska, Rijeka, 27. ožujka 2015. (S. Mihelić)

Partnering archaeology and tourism in Croatia: the Neandertal Trail project, predavanje na seminaru *Cultural tourism – scientific perspective*, Filozofski fakultet u Zagrebu, 3. lipnja 2015. (S. Mihelić)

“Formation processes of heritage sites: A site management perspective”, izlaganje na međunarodnoj konferenciji “Prehistoric hunter-gatherers and farmers in the Adriatic and neighbouring regions”, Kaštela, 22. - 24. rujna 2015. (S. Mihelić)

Referat “1st century AD small finds from Burgenae: chronological clues for the establishment of the fort”, Limes kongres, Ingolstadt (I. Radman-Livaja)

Referat „Rimske legije u Sisciji tijekom julijejsko-klaudijejskog razdoblja“, znanstveni skup „Segestika i Siscija – od ruba imperija do provincijskog središta“, Zagreb, AMZ, (I. Radman-Livaja)

Referat “Le projet Corpus Vasorum Antiquorum, l’Académie des Inscriptions et Belles-Lettres et le Musée archéologique de Zagreb”, znanstveni skup u organizaciji HAZU, „Francusko-hrvatski projekti i francuski znanstvenici, istaknuti u istraživanju i vrednovanju hrvatske baštine / Les projets franco-croates et les savants français qui se sont illustrés dans la recherche et la valorisation du patrimoine croate“, Zagreb (Ivan Radman-Livaja)

Referat “Across the Pond: an Experiment in Ancient History Teaching and Digital Epigraphical Research, Digital Classicist Seminar”, Berlin, 2015 (Marion Lamé, Federico Ponchio, Ivan Radman-Livaja, Bruce Robertson)

Referat “Présentation du corpus électronique des plombs inscrits de Siscia, Ductus – Graffites antiques, École Normale Supérieure”, EPHE, Pariz, 2015 (Ivan Radman Livaja, Marion Lamé, Federico Ponchio)

Sudjelovanje s izlaganjem „Srednjovjekovno naselje na položaju Đakovo – Franjevac“ na 2. međunarodnom znanstvenom skupu srednjovjekovne arheologije „Srednjovjekovna naselja u svjetlu arheoloških istraživanja“, održanom od 2. do 3. lipnja u organizaciji Instituta za arheologiju. (A. Ivanković)

Sudjelovanje s posterom „Ranonovovjekovno groblje u Drinovcima kod Drniša“ na znanstvenom skupu „Rezultati arheoloških istraživanja na prostoru Šibensko-kninske županije održanom od 5. - 9. listopada u Šibeniku u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva, Muzeja grada Šibenika i Nacionalnog parka Krka. (Ž. Demo, M. Bunčić)

Sudjelovanje bez izlaganja na VIII. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, tema „Relacije i korelacije“, 25. do 27. ožujka 2015. godine održan u Splitu. (Bertol)

Sudjelovanje na Županijskom stručnom vijeću učitelja povijesti Grada Zagreba s izlaganjima na temu „Kako pripremiti učenike za dolazak u muzej“ i „I muzej je učionica“, 21. studenog 2015. u Arheološkom muzeju u Zagrebu

Sudjelovanje s predavanjem „Predcarski novac iz Siska“ na znanstvenom skupu „Segestika i Siscija: Od ruba imperija do provincijskog središta“, održanom u Zagrebu 11. rujna 2015. (T. Bilić)

Sudjelovanje s predavanjem “Coin circulation 3rd c. BC – 31 BC in north-west Croatia” na XV International Numismatic Congress, održanom 21. - 25. rujna 2015. u Taormini (T. Bilić i M. Nad)

Sudjelovanje na 21. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa u Glasgowu, od 2. do 5. rujna 2015. s predavanjem: “The research of German archaeologist Robert Rudolf Schmidt (1938-1943) in Croatia” (Ana Solter, Dragana Rajković, Jacqueline Balen), “The bells fell silent. The role of Croatian archaeologists in saving church bells during WWI” (Ana Solter), “One Person. Many Subjects. One Agenda”. (Rajna Šošić Klindžić, Ana Solter)

Sudjelovanje na međunarodnom skupu “Cultural Heritage. Possibilities for spatial and economic development” (Zagreb, 22. - 23. rujna 2015.), s radom: “Interactive Timemaps for Mapping Cultural Heritage” (Roberto Vdović, Ana Solter, Morana Pap)

Sudjelovanje na 3. međunarodnom znanstvenom skupu “Methodology and Archaeometry” (Zagreb, 2. – 3. prosinca 2015), s predavanjem: “Systematic field survey of upper Podravina, Croatia: Methods for collection, storage and analysis of data” (A. Kudelić, F. Sirovica, I. Miloglav, D. Tresić Pavičić)

Sudjelovanje na 2. međunarodnom znanstvenom skupu srednjovjekovne arheologije „Srednjovjekovna naselja u svjetlu arheoloških izvora“ (Zagreb, 2. – 3. lipnja 2015.), s

predavanjem: „Terenski pregled gornje Podravine: analiza učestalosti i distribucije srednjovjekovnog i novovjekovnog površinskog materijala“ (A. Kudelić, I. Miloglav, F. Sirovica, D. Tresić Pavičić)

Sudjelovanje na Međunarodnom znanstvenom skupu “Settlements, culture and population dynamics in Balkan prehistory” (Skopje, Makedonija, 13 – 14 ožujka 2015), s predavanjem: “Indications of Prehistoric Settlement Design in Archaeological Record” (A. Kudelić, F. Sirovica, L. Paraman)

Sudjelovanje na Okruglom stolu „Kraj ranog i početak srednjeg brončanog doba“ (Zagreb, 4. ožujka 2015.), s predavanjem: „Prikaz prve faze istraživanja arheološkog nalazišta Jagodnjak – Krčevine“ (D. Tresić Pavičić, J. Burmaz, A. Kudelić, F. Sirovica)

Organizacija stručnog skupa 7. susreti restauratora i preparatora HMD-a u Muzeju grada Splita (S. Latinović) te sudjelovanje s plakatima: V. Mesarić: *Darovi zemlje*; M. Gregl, D. Doračić i T. Bihler: „Konzerviranje, restauriranje i istraživanje pretpovijesne keramičke posude s metalnim aplikacijama;“ PP izlaganje: S. Latinović: „Tko je zainteresiran za restauraciju a tko za restauratore?“

Sudjelovanje s poster-izlaganjem pod nazivom “The cibalae treasure – preliminary technological overview” na međunarodnom kongresu “Archaeometallurgy in Europe IV” održanom u Madridu 1. - 3. lipnja 2015. Poster-izlaganje je održano u suradnji i suautorstvu s J. Lang i P. Fletcherom iz British Museuma.

Sudjelovanje na 19. seminaru Arhivi muzeji i knjižnice u Rovinju (D. Doračić bio je voditelj i moderator konzervatorsko-restauratorske radionice čija tema je bila „Mogućnosti edukacije i stručnog usavršavanja“).

5. - 8. studenoga, Banja Luka – Sudjelovanje na simpozju: „Suvremeni muzej i socijalna inkluzija“ u organizaciji Muzeja suvremene umjetnosti. Održano predavanje na temu – „Arheologija na putu u suvremeno : socijalna inkluzija na primjeru AMZ-a“ (S. Mijač Božek)

13. - 18. prosinca, St Petersburg, Rusija - III. INTERNATIONAL CONGRESS, ST. PETERSBURG AND THE SLAVIC WORLD, Popularization of Objects of Cultural Heritage and the Participating of the Local Communities, Održano predavanje na temu: „Arheološki park Andautonija“ (S. Mijač Božek)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Ivan Drnić, rad na izložbi „35. prije Krista“ Gradskog muzeja Sisak, otvorenoj u prosincu 2015. Tekstovi u katalogu izložbe „Topografija željeznodobnog naselja u Sisku“ i „Keramičko posuđe mlađeg željeznog doba u Sisku“, kat. jed. 4-5, 9-11, 14-22, 25-29, 34-36, 39, 43-44 (I. Drnić).

Anja Bertol, objavljen rad „Arheološki susreti“, Obavijesti HAD-a, (u tisku).

Anja Bertol, objavljen rad „Kako postaviti muzejsku izložbu?“, Vijesti muzealaca i konzervatora (u tisku).

Ana Solter, rad na monografiji „Arheološki muzej u Zagrebu – život od 19. do 21. stoljeća“ o povijesti Arheološkog muzeja u Zagrebu i Palači Vranyczany na Zrinjvcu 19.

Ana Solter, „Arheološki muzej u Zagrebu“, Croatia Inflight magazine, zima 2015/2016.

T. Bilić: Numizmatički nalazi iz izvorišnog bazena u Varaždinskim Toplicama / Numismatic Finds in the Spring Pool at Varaždinske Toplice, u *Aquae Iasae. Nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica / Recent Discoveries of Roman Remains in the Region of Varaždinske Toplice*. Katalog izložbe, Zagreb: Arheološki muzej u Zagrebu, 2015: 120-125, cat. 46-49, 119-136, 140 na str. 146-147, 179-184, 186.

T. Bilić: Predcarski novac iz Siska / Pre-imperial coins from Sisak, u Škrgulja, R., Tomaš Barišić, T. (ur.): 35. prije Krista / 35 years before Christ. Katalog izložbe, Sisak: Gradski muzej Sisak, 2015: 65-69, kat. 164-177 na str. 138-141.

Doračić, Damir. Konzervatorsko-restauratorska radionica: usklađenost metoda konzervatorsko-restauratorske obrade akm građe sa suvremenim europskim trendovima // Arhivi, knjižnice, muzeji 18: Zbornik radova, HKD, Zagreb, 2014.

6.8. Stručno usavršavanje

Tijekom 2015. u Arheološkom muzeju u Zagrebu, na temelju ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, bila su zaposlena 4 polaznika: Ozren Domiter (do 1. lipnja 2015 – mentor I. Radman Livaja), Tihana Bihler (do 4. svibnja 2015. - mentor D. Doračić, Vedrana Krištofić (od 6. srpnja 2015. – mentorica J. Balen) i Porin Šćukanec Reznicek (od 6. srpnja 2015. – mentor I. Uranić).

Studijsko putovanje – Italija - Milano, Torino, Aquileja, 18. do 23. svibnja, posjet Torinskom egipatskom muzeju (Museo Egizio) u Torinu (Bakarić, Balen, M. Gregl, Mesarić, Cvitan, Radman, Bilić, Mihelić, Božek, Latinović, Uranić)

Sudjelovanje na radionici u organizaciji Instituta za arheologiju, Antropološkoga centra HAZU i Instituta za antropologiju: „ADAG – Arheološki, Dokumentacijski i Antro-pološki pristup iskopavanju, dokumentiranju i interpretaciji grobova“ održanom 12. lipnja 2015. godine. (A. Ivanković)

Sudjelovanje u sklopu programa „Kako objaviti dobru muzejsku knjigu?“ na radionici „Nakladnički izazovi za muzeje - publikacije za osobe s invaliditetom (II)“ održane u Muzejskom dokumentacijskom centru. (Babić)

Sudjelovanje na radionici namijenjenoj muzejskim pedagogima i muzejskim djelatnicima koji se bave muzejskom edukacijom na temu „Metodika rada likovnog odgoja s djecom oštećena vida“ održane u Tiflološkom muzeju. (Babić)

15. prosinca 2015. položila stručni ispit u muzejskoj struci za zvanje dokumentarist. (F. Sirovica).

Sudjelovanje na radionici „Arheološki, dokumentacijski i antropološki pristup iskopavanju, dokumentiranju i interpretaciji grobova“ održanoj u organizaciji Instituta za arheologiju, Antropološkoga centra HAZU i Instituta za antropologiju. (F. Sirovica).

V. Mesarić položio je stručni ispit i stekao zvanje preparatora metala.

D. Doračić je u okviru projekta konzervatorsko-restauratorske i arheometrijske obrade srebrnog posuđa iz Vinkovaca boravio 8 dana u istraživačkom laboratoriju British Museuma s ciljem izrade metalografskih i SEM-EDS analiza.

Marketing

- 15. travnja - sudjelovanje na radionici „Kako izraditi audiovodič“ / B.Ivić/
- Od 13. do 16. svibnja - St. Petersburg, Rusija, Otvoreni forum i međunarodna konferencija “Forum of Slavic Cultures, Cultural and spiritual unity of the Slavic world”
- Muzej je nominiran za „The Živa Award“ 2015. - Award for the best Slavic museum.
- Aktivno sudjelovanje, održano izlaganje: „Arheološki muzej u Zagrebu“ /S.Mijač Božek/

- 18. studenog – sudjelovanje na predavanju „Otvaranje muzeja i kulturne baštine“/ B.Ivić/
- 19. studenog - sudjelovanje na prezentaciji Fun Museums /B.Ivić/

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Mentorstva u izradi doktorske radnje Ane Solter (J. Balen)

Mentorstva u izradi stručnog rada Vedrane Krištofić (J. Balen)

Mentorstvo doktorske disertacije kustosice Maje Bunčić, Srednjovjekovni odjel AMZ (Ž. Demo)

Sudjelovanje u svojstvu mentora u radu zajedničkog seminara poslijediplomskog dokorskog sudija Srednjovjekovne arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. (Ž. Demo)

Sudjelovanje u svojstvu člana povjerenstva za obranu doktorske teze Danijele Roksandić na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

Sudjelovanje u svojstvu predsjedavajućeg sesije “Medieval archaeology” Međunarodnog skupa doktoranata arheologija/International Doctoral Student Conference on Archaeology (IDSCA) u Zagrebu 17.04.2015. godine. (Ž. Demo)

Dominik Heher iz RGZM je u sklopu projekta “Byzantine harbours on the balkan coast” kontaktirao s djelatnicima Srednjovjekovnog odjela i koristio literaturu vezanu uz projekt. (Ž. Demo, A. Ivanković)

Konzultacije vezane uz prijavu doktorske teze Vinite Ramljak i Borisa Magdića na Odsjeku za Arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. (Ž. Demo)

Mentorstvo na poslijediplomskom doktorskom studiju arheologije pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Odsjek za arheologiju, A. Bertol i K. Farac (T. Bilić)

Mentor dokumentaristu pripravniku Filomeni Sirovici iz Arheološkog muzeja u Zagrebu (A. Solter)

Mentor za izradu pismenog rada i ispitivač dijela stručnog ispita koji se odnosi na suvremene metode konzervatorsko-restauratorske zaštite muzejske građe za muzejsko zvanje restaurator metala, keramike i stakla te preparator metala te član Stručnog povjerenstva Hrvatskog

muzejskog vijeća za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova u muzejskoj struci onih osoba koje ostvaruju ostale uvjete za obavljanje poslova višega muzejskoga pedagoga, muzejskoga pedagoga savjetnika, višega dokumentarista, dokumentarista savjetnika, višega informatičara, informatičara savjetnika, višega restauratora, restauratora savjetnika, višega preparatora, višega muzejskoga tehničara i višega fotografa. (D. Doračić)

Knjižnica

- Djelatnici knjižnice su u okviru matične djelatnosti tijekom 2015. godine davali stručne savjete oko rješavanja problema vezanih uz redovan rad knjižnica (K++, revizija, procjene fonda) sljedećih ustanova: Arheološkog muzeja Zadar, Hrvatskog povijesnog muzeja, Instituta za povijest umjetnosti, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja, Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju, te članicama Komisije za muzejske i galerijske knjižnice.

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Kao središnja ustanova na području konzerviranja i restauriranja arheoloških metalnih predmeta, Muzej je u više navrata pružao stručnu pomoć raznim institucijama - Arheološkom muzeju Zadar, Gradskom muzeju Vinkovci te Muzeju grada Iloka u kojem je, temeljem zamolbe ravnateljice Muzeja grada Iloka, u sklopu matičnosti izvršen pregled arheološke građe u izložbenom prostoru (D. Doračić, V. Mesarić). U okviru matičnosti također je pružena pomoć i praktični savjeti pri opremanju konzervatorsko-restauratorskog laboratorija Gradskog muzeja Vinkovci (D. Doračić).

Marketing

- Redovite konzultacije i stručna pomoć u izradi seminarskih radova studentima kao i sudjelovanje u znanstveno istraživačkim anketama. (S.M.B)

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Demontaža izložbe “Les Iapodes, peuple méconnu” u Museu d’Arqueologia de Catalunya – Girona, Moastir de Sant Pere de Galligants i Španjolskoj (S. Latinović)
- Aktivno sudjelovanje u organizacijskim aktivnostima manifestacije Noć muzeja 2015. na nacionalnoj razini (S. Latinović)
- Stručna pomoć pri postavljanju i demontaži izložbi u AMZ-u: „Nekad i sad“, „Iberi – život i smrt“, „Aquileia-Salona-Apollonia. Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do početaka srednjeg vijeka“ (S. Latinović)

- Postavljanje Zagrebačke lanene knjige na izložbi “Les Étrusques en toutes lettres. Écriture et société dans l'Italie antique” u muzeju Henri Prades, Lattes – Montpellier, France (S. Latinović)
- Postavljanje izložbe u Malome Lošinj u pod nazivom „Aquileia, Salona, Apollonia“ (V. Mesarić)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Urednica Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu (J. Balen)

Urednica Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva (J. Balen)

Članica Počasnog odbora skupa posvećenog M. Suiću, ANTIQUITATIS SOLLEMNIA – ANTIDORON MATE SUIĆ, Zadar-Zagreb, 3. - 7. studenoga 2015. (J. Balen)

Članica znanstvenog odbora skupa “Settlements, culture and population dynamics in Balkan prehistory”, Skopje, Makedonija, 13. - 14. ožujka 2015. (J. Balen)

Član Uredništva časopisa Vjesnik AMZ-a (Z. Gregl, I. Radman-Livaja)

Recenzija rada za časopis “Lexis - Poetica, retorica e comunicazione nella tradizione classica” (I. Radman-Livaja)

Recenzija dva rada za zbornik „Kulturno-povijesna baština općine Ljubuški“ (I. Radman-Livaja)

Recenzija rada za zbornik “Reflexions of Roman imperialism” (I. Radman-Livaja)

Recenzija rada za časopis „Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu“ (I. Radman-Livaja)

Tehnički urednik izložbenog kataloga „Sjeverni Iberi – Život, smrt i ritual s druge strane Pirineja“, AMZ, 2015 (I. Radman-Livaja & S. Mihelić)

Tehnička pomoć, prijevodi i priprema materijala za skup “Esprit préhistorique”, održan u AMZ-u u suradnji s Filozofskim fakultetom u Zagrebu (I. Radman-Livaja)

Recenzija članka za Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske (D. Kušan Špalj)

Član međunarodnog uredništva znanstvenog časopisa Situla, glasila Narodnog muzeja Slovenije, Ljubljana. (Ž. Demo)

Član međunarodnog uredništva znanstvenog časopisa Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, glasila Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo. (Ž. Demo)

Član uredništva muzejskog časopisa Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu. (Ž. Demo)

Recenzije tri članka za izdanja Instituta za arheologiju, Zagreb. (Ž. Demo)

Prijevod sa slovenskog jezika i uredništvo vodiča za djecu i mlade „Aquae Iasae – Čudesna moć vode“ (Babić)

Izvršna urednica muzejskog časopisa „Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu“ (I. Cvitan).

Recenzije članaka za časopise Archaeologia Adriatica i Diadora (T. Bilić)

Članstvo u uredništvu VAMZ-a (T. Bilić).

Urednica publikacije 7. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva, Split, 2015., izdavač Hrvatsko muzejsko društvo (S. Latinović)

Recenzija stručnih tekstova za časopise Portal i Zbornik Dubrovačkih muzeja (D. Doračić)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Gotovo svi stručni djelatnici AMZ-a članovi su Hrvatskog arheološkog društva (J. Balen aktualna je predsjednica Društva)

L. Bakarić, J. Balen, S. Mihelić, I. Uranić, Z. Babić, A. Solter članovi su Hrvatskog muzejskog društva

J. Balen, I. Drnić i S. Mihelić članovi su Europske asocijacije arheologa (“European Association of Archaeologists”)

I. Radman-Livaja član je europske arheološke udruge “Instrumentum”

Članstvo u Matici hrvatskoj - Odjel za arheologiju i etnologiju (Z. Gregl)

Članstvo u “International Association of Egyptologists” (I. Uranić)

Članice Centra za eksperimentalnu arheologiju. (M. Bunčić, A. Ivanković)

Članica Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju i Sekcije za kulturni turizam HMD-a (Z. Babić)

Djelatnici knjižnice aktivni su članovi Komisije za muzejske i galerijske knjižnice koja djeluje unutar Sekcije za visokoškolske i specijalne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva

Članica Europske asocijacije arheologa (A. Solter)

Član Sekcije dokumentarista pri Hrvatskom muzejskom društvu (A. Solter, M. Galić)

Dopredsjednik Centra za eksperimentalnu arheologiju (F. Sirovica)

Svi djelatnici Konzervatorsko-restauratorskog odjela članovi su HMD-a, S. Latinović obavlja funkciju tajnice društva, D. Doračić je član Izvršnog odbora HMD-a

Član Historical Metallurgy Society iz Londona (D. Doračić)

Članica povjerenstva za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta za područje humanističkih znanosti, polje arheologija na Katedri za arheometriju i metodologiju Odsjeka za arheologiju (J. Balen)

J. Balen članica je Hrvatskog muzejskog vijeća te Upravnih vijeća Muzeja Slavonije i Muzeja Mimara

Članica radnih grupa u projektu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu „Usklađivanje studijskih programa iz područja društvenih i humanističkih znanosti s potrebama tržišta rada“ – za radna mjesta arheolog i kustos (J. Balen)

Članica povjerenstva pri Ministarstvu kulture za utvrđivanje svojstva Muzeja Ivanić-Grad (J. Balen)

6.12. Informatički poslovi muzeja

Koordinacija unosa podataka u muzejsku bazu M++ (J. Balen)

Održavanje web stranice Arheološkog parka Andautonija, www.andautonia.com

Održavanje i ažuriranje internetskog portala Pedagogškog odjela „Arhimir“ (Babić, Bertol, Ivić)

Održavanje i ažuriranje Facebook stranice amza (Babić, Bertol, Ivić)

Održavanje i ažuriranje stranice AMZa na Muzejskom portalu (Babić, Bertol)

Numizmatički odjel

- Suradnja s Numizmatičkim kabinetom Narodnog muzeja u Ljubljani te usavršavanje i servisiranje računalnog programa NUMIZ za obradu numizmatičke građe;
- Prijevodi na engleski jezik korišteni na internetskoj stranici AMZ-a (T. Bilić);

Odjel za dokumentaciju

- U sklopu trogodišnjeg projekta „Virtualni muzej“ završeno je 3D skeniranje idućih artefakata: posuda u obliku golubice P-Vč 8201, terina, inv. P-Vč 8223, kalup inv. P-Vč 8013 i sjekira inv. P-Vč 8012, glava djevojke iz Solina, KS76, ulomak kamene grede s natpisom kneza Branimira, KSS-788, procesijsko raspelo, S-1992, dva askosa P7103, glava Mitre A-4585, kaciga tipa Baldenheim, S-38; torzo imperatora (A. Solter i Dubravko Gajski, Katedra za fotogrametriju i daljinska istraživanja Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- U sklopu istraživanja metoda predstavljanja (vizualizacije) 3D digitaliziranih artefakata izvedene su vizualizacije: „Interaktivna računalna vizualizacija“, „Videoanimacija“, „Stereoskopska interaktivna vizualizacija“ i „Stereoskopska videoanimacija“.
- Digitalizirano je 3373 novinskih isječaka iz dnevnih tiskovina u razdoblju od 1935. do 1999. Sveukupno je digitalizirano 5276 članaka (A. Solter)
- Digitalizirano je za potrebe knjige „Arheološki muzej u Zagrebu – život od 19. do 21. stoljeća“ – 5,80 GB materijala - 623 jedinice – više od 3500 stranica (A. Solter).
- U sklopu projekta „Digitalizacija arheološke terenske dokumentacije Arheološkog muzeja u Zagrebu“ digitalizirano je 613 preslika arheološke terenske dokumentacije Pretpovijesnog arhiva AMZ-a. U provedbi projekta, tijekom izvedbe studentske prakse, sudjelovao je Matej Matičević, student na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (F. Sirovica, I. Krajcar).
- Koordinacija unosa podataka u muzejsku bazu S++ i M++ (A. Solter)
- Koordinacija informatičkih poslova u Muzeju (A. Solter)
- Koordinacija unosa podataka u Arhinet (A. Solter)

- Stvaranje baze podataka stručnog arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu. Do sada je u bazu ubačeno 1520 dosjea / 27.2 GB podataka u pdf formatu odnosno 5 TB u tiff formatu (od slova A do Ž + numizmatički arhiv) ArhivX_RDL je platforma za izgradnju digitalnog repozitorija za pohranu, pretraživanje i pregled građe preko interneta. Cilj uvođenja sustava je izgradnja institucionalnog repozitorija u koji će registrirani korisnici pohranjivati digitalne dokumente koji će nakon toga biti na raspolaganju za pretraživanje unutar lokalne mreže institucije. Sustav ne postavlja ograničenja prema vrsti ili formatu dokumenata koji se pohranjuju u repozitorij, a usklađen je s međunarodnim standardom OAI koji olakšava diseminaciju sadržaja repozitorija) (A. Solter i ArhivPRO)

Knjižnica

- Ažuriranje baze podataka Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu na portalu znanstvenih časopisa Hrčak.
- Nastavljena je redovita suradnja s Link2 d.o.o. vezano uz poboljšanja i nadogradnju programa za obradu knjižnične građe K++.
- Koordinacija unosa podataka u knjižnični program K++.

Marketing

- Dokumentacija o marketingu i odnosima s javnošću
- Rad u KONTO programu – Museum shop (SMB)
- Ažuriranje muzejske internetske stranice www.amz.hr – unos novih podataka, kreiranje novih mapa, najava događanja, obavijesti posjetiteljima, web shop i unos svih drugih podataka radi redovitog usklađivanja svih muzejskih aktualnosti na hrvatskom i engleskom jeziku. (SMB)
- Pripremni radovi za novi - WEB SHOP (BI; SMB)
- Snimanje video materijala muzejskih događanja i stavljanje na Youtube profil (BI)

6.13. Ostalo

Sudjelovanje na europskom projektu „Ruta rimskih careva“ i studijsko putovanje u Rumunjsku (2. - 4. rujna 2015.- Sarmizegetusa, Alba Iulia, Rosia Montana), te priprema interpretacijskih ploča za lokalitete Ščitarjevo i V.Toplice koje se financiraju i postavljaju sredstvima EU projekta. (D. Kušan Špalj, N. Perok)

U okviru europskog projekta „Ruta rimskih careva“, a u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, organizirana je radionica za sudionike projekta na temu „Oživljena povijest i dizajn suvenira“ (27. travnja 2015.- u Varaždinu i Varaždinskim Toplicama), te su u okviru studijskog putovanja za sudionike organizirani obilasci lokaliteta Ščitarjevo i Varaždinske Toplice (20., 27. i 28. travnja 2015.). (D. Kušan Špalj)

Pripremni radovi na projektu Archeoplus - koji je prijavljen 2015. na natječaj za CENTRAL EUROPE PROGRAMME, a u suradnji s partnerima iz Italije, Slovenije, Mađarske i Njemačke (D. Kušan Špalj, N. Perok)

Sudjelovanje na projektu „Regija digitalnih muzeja-očuvanje kulturne i povijesne baštine korištenjem novih tehnologija u prezentaciji i međunarodnoj promociji Sjeverozapadne Hrvatske“, komponente Varaždinske Toplice i Ščitarjevo, koja je u fazi pripreme za financijsku potporu iz EU fondova (D. Kušan Špalj)

Nastavak rada na muzeološkoj prezentaciji rimskog grada Andautonije- postavljanje nove opreme i muzeografskih pomagala (nove naljepnice na inf. pločama, bojanje stepenica, popravak dječje penjalice, bojanje drvenih klupa i dr.) na lokaciji u dvorištu župnog ureda (D. Kušan Špalj, N. Perok)

Nastavak rada na muzeološkoj prezentaciji antičkog kompleksa rimske arhitekture u gradskom parku u Varaždinskim Toplicama (postavljanje novih informativnih ploča na ulazu u park, te obnova postojećih legendi uz rimsku arhitekturu) (D. Kušan Špalj, N. Perok)

Članica Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (Solter)

Članica Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (Solter)

Članica Radne grupe za muzeje na projektu Izrada nacionalnog pravilnika za katalogizaciju (Solter)

Inicijalno istraživanje arhivskoga gradiva za potrebe registracije knjižnične građe koja je starija od 1800. godine (*Zbirka starih i rijetkih knjiga tiskanih prije 1800. godine*).

Član radne grupe za izradu Nacionalnog pravilnika za katalogizaciju (NPK). (R. Heide)

6.13.1. Terenska arheološka istraživanja

Sisak-Pogorelac – u sklopu trogodišnjeg projekta financiranog od Ministarstva kulture RH u 2015. godini nastavljena su istraživanja na lokalitetu Pogorelac u Sisku. Iskopavanje je nastavljeno u prošlogodišnjim sondama (SONDA 1, 2 i 4 metara). Prikupljeni materijal (ulomci keramičkih posuda, keramički utezi i pršljenovi, pokretna ognjišta i dr.) kao i ostatci arhitekture (podovi od nabijene zemlje, ostatci spaljenih greda) pripada razdoblju starijeg željeznog doba, a su SONDI 4 je otkriveno 16 kosturnih ukopa koji pripadaju nedavno otkrivenoj kasnoantičkoj nekropoli koja je funkcionirala od druge polovice 3. do početka 5. st. (voditelj I. Drnić)

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu na AN 6A Jagodnjak – Cerik u kojemu su otkriveni ostatci vojnog rova s kraja 2. svjetskog rata i manja količina recentnog materijala (voditelj I. Drnić, zamjenica S. Gospodinović)

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu AN1A Šumarina-Benga u kojemu su otkriveni ostaci naselja iz razdoblja pretpovijesti i kasnog srednjeg vijeka (voditeljica J. Balen, zamjenice J. Boras, A. Đukić)

Zaštitno iskopavanje na lokalitetu AN10A Jauhov Salaš koja su započeta 2014. godine. U istraživanju su otkriveni ostaci naselja iz razdoblja pretpovijesti (kostolačka kultura, brončano doba, starije željezno doba, mlađe željezno doba), tragovi naseljavanja iz vremena antike te naselje i groblje iz razdoblja Seobe naroda. (voditelj S. Mihelić, zamjenici J. Balen, A. Đukić, I. Valent) U jesen 2015. godine lokalitet je proširen istočno od same trase autoceste kako bi se uhvatio rub srednjevjekovnog naselja i nastavak pretpovijesnog naselja. (voditeljica A. Ivanković, zamjenice J. Boras, A. Đukić, M. Grgurić). U istraživanjima je prikupljeno mnogo pokretnog arheološkog materijala s čijom se obradom započelo odmah po završetku terena. (koordinatorka J. Balen, izvršitelji A. Đukić, A. Ivanković, M. Grgurić)

Sudjelovanje na zaštitnim arheološkim istraživanjima na trasi autoceste A5 (koridor Vc), dionica Osijek - Beli Manastir na lokalitetu Novi Čeminac – Jauhov Salaš od 15. lipnja do 18. srpnja (M. Nađ).

Končalovići – istraživanja na Gradini u Končalovićima nastavljena su u 2015. godini. Sakupljena je građa iz dvije sonde postavljene na vršnom platou unutar gradinskog naselja (sonde 2 i 3). (voditelj S. Mihelić).

Viškovci-Gradina – nastavljena su istraživanja na lokalitetu Viškovci – Gradina kod Đakova. Iskopavanje je nastavljeno u sondama 1 i 3, a otvorena je i sonda 4, koja se nadovezuje na sondu 3. (voditeljica J. Balen)

Lasinja – Talijanovo brdo – nastavljena su istraživanja i pregled okolnog terena (J. Balen)

Bratelji – Velika Glavičica – nastavljena su istraživanja na ranocarskoj paljevinskoj nekropoli; otkrivena i prezentirana „in situ“ monumentalna kružna grobnica - vanjski promjer cca 4 m (Z. Gregl)

Starigrad – Paklenica (Gradina Sv. Trojica – Tribanj-Krušćica) - Tijekom istraživanja od 29. kolovoza do 10. rujna 2015. godine, nastavljen je rad na gradini Sv. Trojica, sondiranjem unutar perimetra bedema, gdje su istražene dvije sonde u središnjem dijelu gradine. (Ivan Radman-Livaja)

Sustavni terenski pregled gornje Podravine (F. Sirovica - zamjenik voditelja)

Ščitarjevo

- a) geofizikalna istraživanja u centru Ščitarjeva - Tijekom 2015. g. provedena su geofizikalna mjerenja u samom središtu Ščitarjeva, na livadi i vrtu župnog ureda, prostoru sjeverno od prezentirane rimske arhitekture. (izvođač: GEARH d.o.o.)
- b) arheološka istraživanja u centru Ščitarjeva - U studenome 2015. godine provedena su arheološka istraživanja u vrtu župnog ureda, na slobodnoj površini sjeverno i južno od postojećeg objekta. Istražena je ukupna površina od oko 360 m². (Voditelji istraživanja: D. Kušan Špalj, N. Perok)

Varaždinske Toplice

- arheološka istraživanja u gradskom parku u Varaždinskim Toplicama - Arheološka istraživanja na prostoru rimskog svetišta, odnosno prostoru oko rimskog izvorišnog bazena vršena su od 1. rujna do 14. studenoga 2015. Istraživanjima je obuhvaćen prostor istočnog i jugoistočnog dijela foruma. (Voditelji istraživanja: D. Kušan Špalj, N. Perok)

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Jacqueline Balen sudjeluje u međunarodnom projektu EUROFARM. EUROFARM je petogodišnji projekt (2012-2016) koji vodi Dr Marc Vander Linden. Projekt je financiran od strane European Research Council-a, a pokrenut na University College London. Cilj projekta je proučavanje transmisije zemljoradničkih običaja i pratećih tehnoloških inovacija na zapadnom Balkanu tijekom 6. i 5. tisućljeća pr. Kr. kroz prikupljanje novih podataka (nalazišta u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, istraživanja u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, pristup muzejskim zbirkama), analize i modeliranja. Odabrano područje istraživanja nudi jedinstvenu mogućnost sagledavanja nastanka i ranog širenja dva kulturna pravca – kopnenog i morskog – zaslužna za uvođenje zemljoradnje u veći dio Europe.

Ivan Drnić sudjeluje u znanstvenom projektu “Cultural, economic, monetary and social transformations in view of the archaeological heritage of the Middle Danubian region 279 B.C. – A.D. 582” koji vodi dr. sc. Tomislav Bilić (istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost IP-11-2013 br. 1549).

“Archaeological investigations into the Late Pleistocene and Early Holocene of the Lim Channel, Istria” (projekt Hrvatske zaklade za znanost 2014-2017.; voditelj: dr. sc. Ivor Janković, Institut za antropologiju); stručni suradnik S. Mihelić

Matični broj znanstvenika: 139166 (Zoran Gregl)

Sudjelovanje u Sveučilišnom poslijediplomskom doktorskom studiju u Zagrebu kao predavač i član stručnih povjerenstava za ocjenu tema i doktorskih disertacija

Matični broj znanstvenika: 261645 (Ivan Radman-Livaja)

Istraživač-suradnik na znanstvenom projektu CEMS (Cultural, economic, monetary and social transformations in view of the archaeological heritage of the Middle Danubian region 279 B.C. – A.D. 582) Hrvatske zaklade za znanost pod vodstvom dr. sc. Tomislava Bilića (I. Radman-Livaja)

Istraživač-suradnik na hrvatsko-slovenskom znanstvenom projektu „Rimsko osvajanje područja između jugoistočnih Alpi i hrvatskog Podunavlja“, kojeg vode Institut za arheologiju u Zagrebu i Narodni muzej Slovenije (I. Radman-Livaja)

Istraživač-suradnik na znanstvenom projektu HAZU-a „Rimski grobni spomenici jugozapadne Panonije u svome materijalnom, društvenom i religijskom kontekstu“ (I. Radman-Livaja)

Rad na znanstvenim temama: Amduat (Papirus Zagreb 605); Sarkofag Iri-Irija (Uranić)

Srednjovjekovni odjel

- a) Program/tema srednjovjekovnog odjela i nositelj programa
„Predmeti i nalazišta arheološke baštine i materijalne kultura seobe naroda, ranog, razvijenog i kasnog srednjeg vijeka u razdoblju od 4/5. do 15/16. stoljeće u Arheološkom muzeju u Zagrebu“. - Ž. Demo
- b) Projekti u okviru programa srednjovjekovnog odjela
  - 1) „Ranosrednjovjekovna ostavština bjelobrdske kulture u Arheološkom muzeju u Zagrebu: pojedinačni i grobni nalazi 10-12/13. stoljeće“. - Ž. Demo
  - 2) „Istraživanje monetarne povijesti kasne antike i ranog Bizanta 5. i 6. stoljeća s posebnim obzirom na monetarnu politiku i novca Istočnih Gota (kronologija, metrologija, tipologija)“. - Ž. Demo
  - 3) „Srednjovjekovno prstenje razvijenog i kasnog srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju u Zagrebu“, radni naslov. - M. Bunčić

Numizmatički odjel

- Projekt „Korpus barbarsko-keltskog novca u Hrvatskoj“ (u suradnji s dr. Peterom Kosom, Narodni muzej u Ljubljani);
- Projekt HRZZ-a “Cultural, economic, monetary and social transformations in view of the archaeological heritage of the Middle Danubian region 279 B.C. – A.D. 582” (PI: T. Bilić; suradnik: M. Nađ)
- Rad na stručno-znanstvenoj obradi rimskog republikanskog novca zbirke AMZ-a (T. Bilić);
- Rad na korpusu predcarskog novca pronađenog na području sjeverozapadne Hrvatske, koji se uglavnom čuva u AMZ-u, u svrhu održavanja predavanja na međunarodnom znanstvenom skupu, kao i objave rada u zborniku skupa (T. Bilić, M. Nađ);
- Rad na kreiranju korpusa novca sa lokaliteta SZ Hrvatske iz fundusa AMZ-a (determinacija, obrada, stručno-znanstvena evaluacija, analiza) za potrebe izrade doktorske disertacije „Optjecaj novca na području Gornje Panonije južno od rijeka Mure i Drave od 193. godine do kraja Zapadnog Rimskog Carstva“ (M. Nađ).

7.2. Publicirani radovi

Drnić, Ivan, La Tène spearheads from south-eastern Pannonia and the northern Balkans: typology, chronology, ritual, and social context, u: Weffers et al. (eds.), *Waffen, Gewalt, Krieg, Beiträge zur Internationalen Tagung der AG Eisenzeit und des Institut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 19. - 22. rujna 2012. Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas* 79, 111-126.

Drnić, Ivan, Late Iron Age water finds from southern Pannonia. Simple stray finds or indicators of possible ritual activities?, in: M. Guštin, W. David (eds.), *The Clash of Cultures? The Celts and the Macedonian World. Schriften des Kelten-Römer-Museums Manching* 9, Manching 2014 (publicirano 2015), 201-210.

Lidija Bakarić, Sanjin Mihelić, Iva Kostešić, Nera Šegvić: Sondažna istraživanja crkve sv. Marka u Širokoj luci kod Plitvica Sela; Sondage excavations of St. Mark's church in Široka luka near Plitvica Selo; *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 48 No. 1, 2015., 121 – 141.

Mihelić, S., Janković, I., Public, the Grand Inquisitor. Also a friend. Case study: Croatia, *Proceedings of the Managing Archaeological Heritage Symposium, EAA 20th Annual Meeting in Istanbul, 2014, Vest-Agder Museum-Norway, Kristiansand.* (2015.)

Janković, I., Mihelić, S. (u tisku),. Get'em while they're young: Advances in participatory heritage education in Croatia. In: APAYDIN, V. and JAMESON, H. J. (2015) *Increasing Heritage Awareness: Comparative Approaches.* New York and London: Springer. (2015.)

Gladii from the Archaeological Museum in Zagreb, *Journal of Roman Military Equipment Studies*, Volume 14/15 (Ivan Radman-Livaja)

Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2014. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XI, No. 1 (Asja Tonc, Ivan Radman-Livaja, Anja Bertol)

Roman military inscriptions from Siscia – An overview, *Proceedings of the 22nd International Congress of Roman Frontier Studies. Ruse, Bulgaria, September 2012* (Bulletin of the National Institute of Archaeology, 2015, XLII) (Ivan Radman-Livaja & Vlatka Vukelić)

Continuity of the Late La Tène warrior elite in the Early Roman Period in south-eastern Pannonia, *Waffen – Gewalt – Krieg, Beiträge zur Internationalen Tagung der AG Eisenzeit und des Institut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego* (Rzeszów 19.-22. September 2012), Weissbach, 2015 (Marko Dizdar & Ivan Radman-Livaja)

Metalni predmeti: alati, oruđe, posude i ukrasni predmeti, in K. Jelinčić-Vučković (ur.), *Rimsko selo u provinciji Gornjoj Panoniji: Virovitica Kiškorija Jug*, Zagreb, 2015 (Ivan Radman-Livaja & Karmen Farac)

Rimska vojska u Sisciji od Augusta do Klaudija, „35. prije Krista / 35 before Christ“, izložbeni katalog, Rosana Škrkulja & Tea Tomaš Barišić (ur.), Sisak, 2015 (Ivan Radman-Livaja)

Povijest rimskog naselja Aquae Iasae/History of the Roman Settlement Aquae Iasae; Aquae Iasae-lječilišni, kultni i proročki centar/Aquae Iasae- a Centre of Health, Cult and Oracle; Rekonstrukcija prostora oko prirodnog izvora termalne vode-rituali i namjena/Reconstruction of the Area around the Natural Thermal Spring-Rituals and Utilization, u: Pirnat-Spahić, N. (ur.): *Aquae Iasae - Nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica / Recent Discoveries of Roman Remains in the Region of Varaždinske Toplice*. Katalog izložbe, Zagreb: Arheološki muzej u Zagrebu, 2015: str.50-119, kat.1-6,22-23,50-67, 69-89,146. (D. Kušan Špalj)

Kataloške jedinice: 9-20, 26-35,42-45, 68-, 91-118, u Pirnat-Spahić, N. (ur.): *Aquae Iasae - Nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica / Recent Discoveries of Roman Remains in the Region of Varaždinske Toplice*. Katalog izložbe, Zagreb: Arheološki muzej u Zagrebu, 2015: str.135-139, 141-145, 68, 170-179. (N.Perok)

Arheološka istraživanja u Brateljima 2015. g.. Žumberački krijes, kalendar za 2015, Samobor (Z. Gregl).

Rimskodobna nekropola u selu Donji Čehi. *Arheologia Adriatica*, Filozofski fakultet, Zadar. (Z. Gregl).

Odjel za dokumentaciju

- Politicising St. Martin and Constructing Heritage: A Case Study of a Small Town in Croatia, *Folklore: Electronic Journal of Folklore* 60/1, 2015, 73 – 92 (J. Belaj, M. Belaj, P. Kelemen, F. Sirovica).

- Pod kod Bruške - analiza nalazišta s osvrtom na problematiku pretpovijesne suhozidne arhitekture / Pod near Bruška - Site Analysis with a View on Prehistoric Drywall Architecture, *Opuscula Archaeologica* 37/38, 2013/2014, 49 – 93 (F. Sirovica).
- Prikaz rezultata prve faze sustavnoga terenskog pregleda gornje Podravine, *Annales Instituti Archaeologici* XI, 2015, 104 – 108 (A. Kudelić, F. Sirovica, I. Miloglav)

7.3. Znanstveno usavršavanje

Pohađanje doktorskog studija arheologije na Filozoskom fakultetu u Zagrebu s temom iz pretpovijesne arheologije (S. Mihelić)

Pohađanje doktorskog studija arheologije na Filozoskom fakultetu u Zagrebu s temom „Donje Pokuplje u komunikacijskoj mreži željeznog doba na razmeđu istočnih Alpa, Južne Panonije i zapadnog Balkana“ (završen 6. semestar) (I. Drnić)

Upisan 6. semestar Poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (M. Bunčić)

Rad na doktorskoj disertaciji „Optjecaj novca na području Gornje Panonije južno od rijeka Mure i Drave od 193. godine do kraja Zapadnog Rimskog Carstva“ (M. Nađ)

Pohađanje Poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (A. Solter)

1. listopada 2015. stekla zvanje doktora znanosti iz područja humanističkih znanosti, znanstveno polje arheologija (doktorat: “Ocena izgube vrednosti in znanstvenega informacijskega potenciala pri uničenih arheoloških depozitih”), na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani (F. Sirovica)

D. Doračić obranio je temu doktorskog rada pod nazivom „Istraživački aspekt konzervatorsko-restauratorskog procesa te njegova uloga u interpretaciji izvornih tehnoloških procesa s početka željeznog doba na području sjeverne Hrvatske“.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

Organizacija znanstvenog skupa „Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“, održanog 11. rujna 2015. u Arheološkom muzeju u Zagrebu.

Kroz dvanaest predavanja sudionika iz Hrvatske, Slovenije i Australije predstavljeni su novi rezultati arheoloških i historiografskih istraživanja razdoblja s prijelaza stare u novu eru na području današnjeg grada Siska koje je obilježila transformacija željeznodobnog naselja, poznatog iz antičkih izvora pod nazivom Segesta(ika), u rimsko naselje i kasnije koloniju Sisciju. (I. Drnić)

AMZ je u sklopu Festivala francuske kulture u Hrvatskoj (svibanj – rujna) 2015. godine, nazvanog «Rendez-vous» bio suorganizator Okruglog stola, znanstvenog skupa pod nazivom “Prehistory of mind”, u lipnju (11. - 13. lipnja) 2015. u Arheološkom muzeju Zagrebu, na kojem su kroz ciklus predavanja sudjelovali stručnjaci s područja paleontologije i srodnih znanosti relevantnih institucija Francuske (iz Bordeauxa, Toulousea i Pariza). Tijekom održavanja skupa organiziran je posjet značajnim kulturnim ustanovama za koje su sudionici pokazali interes, između ostalog, obilazak Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu kao i izlet i posjet Muzeju u Krapini. Na ovom znanstvenom skupu sudjelovali su vrhunski francuski (i svjetski) prapovjesničari koji su okupljenoj stručnoj i široj hrvatskoj javnosti predočili rezultate francuskih znanstvenika o biološkom i kulturnom razvoju čovjeka, posebno razvoju kognitivnih sposobnosti, strategija opstanka, materijalnih kultura, simbolike i umjetnosti tijekom najranijeg razdoblja prapovijesti – starijega kamenog doba. Predavanja je slušalo stotinjak ljudi, ulaz je bio besplatan i otvoren za sve. Jutarnja predavanja održana su na francuskom jeziku uz simultani prijevod, a popodneva su bila na engleskom. Skup je otvorila izaslanica francuske veleposlanice, Alemka Lisinski i pomoćnica ministra Tamara Pedišić.

8.2. Stručni skupovi

Suorganizacija skupa Županijskog stručnog vijeća učitelja povijesti Grada Zagreba, 21. studeni 2015., u prostorijama Arheološkog muzeja u Zagrebu (Babić)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Sve informacije o izložbama na: www.amz.hr/povremene, gostujuće izložbe i amz izložbe - gostovanja u drugim sredinama

Naziv izložbe: **Aquae Iasae - nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica**

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 11. prosinca 2015. - 23. travnja 2016.

Autorica: Dora Kušan Špalj

Koordinatorice izložbe: Dora Kušan Špalj, Nina Pirnat Spahić, Nikoleta Perok

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Izložba je nastala kao rezultat suradnje Arheološkog muzeja u Zagrebu i Cankarjevog doma iz Ljubljane. Izložba je tijekom 2014. godine (od 21. svibnja do 26. listopada 2014.) bila predstavljena u galeriji Cankarjevog doma, kao jedan od centralnih događanja u okviru velike proslave 2000 godina Emone.

Tema: Izložbom su predstavljeni rezultati 60-godišnjeg arheološkog istraživanja koje Arheološki muzej u Zagrebu provodi na prostoru gradskog parka u Varaždinskim Toplicama, a s posebnim naglaskom na rezultate istraživanja posljednjih nekoliko godina kada su pronađeni brojni natpisi, skulpture i reljefi te 17000 komada rimskog novca koji je od 1. do 4. st. bio ubacivan u „sveti izvor“. Na izložbi su prvi puta izloženi kameni spomenici (reljefi, žrtvenici, natpisi, skulpture) nađeni u prostoru oko izvora termalne vode u istraživanjima od 2011. do 2013. god. Svi su spomenici, zbog štetnog djelovanja sumporne vode bili znatno oštećeni te su tijekom 2013. i 2014. na njima izvedeni vrlo kompleksni konzervatorsko-restauratorski radovi kako bi se zaustavilo njihovo propadanje.

Na izložbi se osim kamenih spomenika predstavlja i ostali arheološki materijal (keramika, staklo, metal), ali i nove 3D rekonstrukcije izgleda svetišta te animacija. Po prvi puta u Hrvatskoj rezultati arheoloških istraživanja prikazani su i suvremenom tehnologijom virtualne šetnje s 3D naočalama.

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Opseg: 146 predmeta, informativni panoi-legende (20 kom), multimedija

Vrsta: arheološka

Naziv izložbe: **Tekuća arheološka istraživanja u Hrvatskoj**

Mjesto i vrijeme održavanja: Muzej grada Kaštela (27. veljače - 20. travnja); Knjižnica i čitaonica Pitomača (9. lipnja - 9. srpnja); Muzej triljskog kraja (22. rujna - 31. listopada); Centar za kulturu i informiranje, Grubišno Polje (17. studenoga - 17. prosinca)

Autori stručne koncepcije: Sanjin Mihelić, Jacqueline Balen

Oblikovanje plakata: Srećko Škrinjarić

Opseg: 40 plakata

Web adresa: www.amz.hr

Vrsta: arheološka

Tema: Izložbeni projekt „Tekuća arheološka istraživanja u Hrvatskoj“ zamišljen je kao muzeološki oblik priopćavanja osnovnih podataka o aktualnim arheološkim istraživanjima na području Hrvatske. Osnovni sadržaj izložbe čine kratki muzeološki prikazi tekućih, odnosno nedavno obavljenih arheoloških istraživanja, pri čemu su kao osnovni oblik izložbenog prikaza korišteni plakati te računalne i video projekcije. Svako istraživanje prikazano na izložbi u pravilu je zastupljeno jednim plakatom, koji donosi osnovne informacije o lokalitetu i samom istraživanju, a uz to kroz niz fotografija i slikovnih prikaza pruža i zanimljiv pregled rada na terenu, procesa iskopavanja, kao i pronađene građe.

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Naziv izložbe: **Frankopanski kaštel Novigrad na Dobri**

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 4. prosinca 2014. – 23. veljače 2015.

Autori izložbe: Sanjin Mihelić, Tanja Tkalčec

Vrsta: arheološka, studijska

Tema: Izložbom se javnosti predstavlja stari grad Novigrad na Dobri, značajan arheološki i kulturno-povijesni spomenik, koji je provedbom arheoloških i konzervatorsko-restauratorskih radova tijekom posljednjih desetak godina ponovno došao u središte pažnje stručne javnosti. Naglasak na izložbi stavljen je na arheološka istraživanja u unutrašnjem dvorištu kaštela, koje je Arheološki muzej u Zagrebu proveo između 2009. i 2012. godine.

Stari grad Novigrad uzdiže se nad desnom obalom rijeke Dobre desetak kilometara zapadno od Karlovca, na trasi stare Karolinske ceste koja je od dvadesetih godina 18. stoljeća povezivala Karlovac s Bakrom i Rijekom preko Vrbovskog i Mrkoplja, a čiji je nezaobilazan dio i vrlo dobro očuvani stari kameni most preko Dobre. Most je smješten u neposrednoj blizini Staroga grada i povezuje ga s naseljem Novigradom na Dobri. Izvori od 13. stoljeća kraj oko Dobre nazivaju prema imenu rijeke, a samo se mjesto Dobra tako po prvi puta

naziva krajem 13. stoljeća. Popis župa arhiđakona Ivana iz 1334. godine navodi crkvu Blažene Djevice Marije u Dobri, a nesumnjivo je riječ o crkvi istog titulara u današnjem Novigradu na Dobri, prije toga nazivanim još i Crkvenim Selom. Ista se župa – Dobra – navodi i u popisu iz 1501. godine. Prvi zabilježeni spomen Novigrada datira iz 1558. godine, a odnosi se na procjenu imanja Stjepana Frankopana Ozaljskog, u vezi presude banskog suda kojom je trebao biti smaknut, a dobra zaplijenjena. Iz svega proizlazi da bi prema povijesnim izvorima vrijeme nastanka grada trebalo tražiti u vremenu prve polovice 16. stoljeća, a da je njegov vjerojatni graditelj knez Bernardin Frankopan (1453-1529).

Grad je u vlasti Frankopana do stradanja Frana Krste Frankopana i Petra Zrinskog 1670-71. godine, kada je opljačkan i uskoro dolazi u posjed zapovjednika Karlovačkog generalata Josipa Herbersteina, koji njime vlada do smrti 1689. godine, a oporučno ga ostavlja redu Malteških vitezova. Malteški red prodaje ga 1746. godine barunu Stjepanu Patačiću, koji izvorni renesansni kaštel preuređuje u barokni dvorac. Nakon francuske okupacije, 1809. godine Bartol Patačić prodaje dvorac Mirku Haraminčiću, a kasniji vlasnici dvorca su još i karlovački trgovac Franjo pl. Türk (do 1919.) te naposljetku barun Zdenko Turković, koji ga 1939. poklanja hrvatskom narodu, dok imanje prodaje Banovini Hrvatskoj. Godine 1944. grad su zapalili partizani. Godine 1953. proglašen je spomenikom kulture, a od 1994. započinje projekt obnove i revitalizacije pod vodstvom Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture u Karlovcu. Ogroman i nezaobilazan doprinos revitalizaciji grada od svog osnutka 1998. godine kontinuirano pruža Društvo prijatelja Novigrada na Dobri „Frankopan“.

Naziv izložbe: **Sjeverni Iberi: Život, smrt i ritual s druge strane Pirineja**

Organizator: Museu d'Arqueologia de Catalunya, Arheološki muzej u Zagrebu

Mjesto održavanja: Arheološki muzej Zagreb, Trg N. Š. Zrinskog 19, Zagreb

Vrijeme trajanja: 24. ožujka - 16. kolovoza 2015.

Voditelji realizacije izložbe: J. Balen, S. Mihelić, I. Radman-Livaja

Autori izložbe: Gabriel de Prado, M. Carme Rovira, te suradnici (David Asensio, M. Carme Belarte, Marta Campo, Ferran Codina, Gustau Garcia, Lluís Garcia, Anna M. Garrido, Javier López-Cachero, Aurora Martín, Enriqueta Pons, Jordi Principal, Joan Sanmartí, Javier Velaza)

Računalna igra simulacije iskopavanja: koordinacija s hrvatske strane Ivan Drnić

Autor postava: Šesnić&Turković

Tehnička realizacija postava: tehnička služba AMZ-a

Opseg: 177 predmeta i cjelina

Web: www.amz.hr

Vrsta: pretpovijesna, numizmatička

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Tema: Arheološki muzej u Zagrebu sudjeluje, kao jedan od tri partnera, u europskom projektu „Arheologija i kulture željeznog doba u Europi“ (ARCHÉOLOGIE et CULTURES de l'ÂGE du FER en EUROPE – ArCAFE). Riječ je o projektu financiranom od strane Europske Unije, u sklopu programa CULTURE 2007-2013, kojem je cilj približiti arheološku baštinu europskog željeznog doba širokoj publici. U sklopu tog projekta u Zagrebu se predstavlja opsežna izložba o sjevernim Iberima koja uključuje reprezentativne primjerke artefakata koje je rabila ta pretpovijesna populacija na sjeveroistoku Iberskog poluotoka. Riječ je o narodu s razvijenom kulturom koja je cvjetala više od pola tisućljeća duž mediteranske obale Iberskog poluotoka, održavajući bliske kontakte sa drugim narodima, posebice Galima, Grcima i Kartazanima. Iberi su bili napredna civilizacija s vlastitim jezikom i pismom, a živjeli su kao neovisna plemena sve do rimskih osvajanja tijekom i nakon Drugog punskog rata.

Na izložbi je bilo prikazano preko 200 predmeta s pratećim tekstovima i audiovizualnim sadržajima. Većina izložaka pripada zbirkama različitih ogranaka Arheološkog muzeja Katalonije, no na izložbi će biti predstavljeni i predmeti iz drugih katalonskih muzeja (Barcelona, Girona, Empúries, Olèrdola i Ullastret), Velika većina predmeta nikad nije predstavljena izvan katalonskih muzeja, a mnogi eksponati sup o prvi puta prikazani u javnosti.

Naziv izložbe: **Sarvaš-Gradac, povijest jednog lokaliteta**

Organizator: Muzej Slavonije i Arheološki muzej u Zagrebu

Mjesto održavanja: Muzej Slavonije, Trg Sv. Trojstva 6, Osijek, Zgrada Glavne straže

Vrijeme trajanja: veljača - lipanj 2015.

Autor izložbe: Dragana Rajkovic i Jacqueline Balen

Autor postava: Maximilian Just

Tehnička realizacija postava: Miroslav Benaković, Vesna Barjaktarić, Siniša Galović, Mario Jurić

Opseg: 233 predmeta

Web: www.mso.hr; www.amz.hr

Vrsta: Izložba iz fundusa Muzeja Slavonije i Arheološkog muzeja u Zagrebu

Korisnici: sve skupine posjetitelja

Tema: Izložba „Sarvaš-Gradac, povijest jednog lokaliteta“ rezultat je zajedničke suradnje Muzeja Slavonije i Arheološkog muzeja u Zagrebu, koja tematizira prošlost arheološkog istraživanja na ovom nalazištu. Višeslojno nalazište Gradac jedan je od onih arheoloških lokaliteta koji predstavljaju nezaobilazno mjesto u proučavanju prapovijesti istočnog dijela Hrvatske, a o tome svjedoči bogata i raznovrsna građa sakupljena iz gotovo svih razdoblja prapovijesti. Važan aspekt predstavlja privatna i poslovna dokumentacija njegova najpoznatijeg istraživača, a to je arheolog Robert Rudolf Schmidt.

Naziv izložbe: **Iapodes, people meconnu, collections du muse archeologique de Zagreb;**
Iapodes, poble desconegut, Col-leccions del museu arqueologic de Zagreb

Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu, Museu d'Arqueologia de Catalunya

Mjesto održavanja: Museu d'Arqueologia de Catalunya - MAC Girona

Vrijeme trajanja: 3. listopada 2014. - 1. ožujka 2015.

Autor izložbe: Lidija Bakarić

Autor postava: Gabriel de Prado Cordero

Tehnička izvedba: Slađana Latinović, Ivan Troha

Opseg: 218 predmeta

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Tema: Arheološki muzej u Zagrebu sudjeluje, kao jedan od tri partnera, u europskom projektu „Arheologija i kulture željeznog doba u Europi“ (ARCHÉOLOGIE et CULTURES de l'ÂGE du FER en EUROPE – ArCAFE). Riječ je o projektu financiranom od strane Europske Unije, u sklopu programa CULTURE 2007-2013, kojem je cilj približiti arheološku baštinu europskog željeznog doba širokoj publici. Projekt ArCAFE se temelji na dvije izložbe, edukativnoj kompjuterskoj simulaciji arheoloških istraživanja te razmjeni studenata i srednjoškolaca između tri uključene države (Francuska, Španjolska i Hrvatska). Hrvatski partner, odnosno Arheološki muzej u Zagrebu, pripremio je veliku izložbu o Japodima popraćenu opsežnim katalogom na francuskom i katalonskom jeziku, koja je već bila postavljena u Francuskoj (Montpellier – Lattes), te se sad seli u Kataloniju (Girona). Otvorenje izložbe u Gironi je predviđeno 3. listopada 2014, gdje će ostati do 1. ožujka 2015. godine.

Japodi (Iapodes, Iapydes) su pretpovijesna populacija koja je obitavala u prostoru omeđenom rijekama Kupom i Unom te Velebitom. Njihov teritorij bi dakle odgovarao današnjem prostoru Like, Korduna i Pounja. Osim što se učestalo spominju u antičkim izvorima, zahvaljujući dugogodišnjim arheološkim istraživanjima, započetima joj u 19. stoljeću, dobro

nam je poznata i njihova baština. Arheološki gledano, Japode možemo pratiti od kraja brončanog doba sve do rimskih osvajanja i uspostave rimske vlasti na našem prostoru krajem 1. st. pr. Kr. Iako se način života tih brđana i stočara u njihovim gradinskim naseljima u osnovi nije pretjerano razlikovao od njima srodnih populacija, umjetnički izričaj, a po svemu sudeći i duhovnost, odražavaju jedan poseban svijet. Naime, predmeti pronađeni u njihovim nekropolama, koje su ujedno i najbolje istraženi dio njihove materijalne ostavštine, ocrtavaju narod u mnogo čemu različit od svojih prvih susjeda, Kelta, Liburna, te raznoraznih paleobalkanskih populacija koje često, ne nužno i točno, svodimo pod zajednički naziv Iliri.

Cilj ove izložbe je prikazati široj publici tu, izvan uskih stručnih krugova, slabo poznatu kulturnu i etničku skupinu čije kulturno bogatstvo nedvojbeno zaslužuje pažnju, tim više što Japodima nikad dosad nije bila posvećena velika tematska izložba. Sveukupno će biti predstavljeno 218 artefakata iz fundusa *Pretpovijesne* i *Numizmatičke zbirke* Arheološkog muzeja u Zagrebu, točnije 173 predmeta i 45 komada novca.

Izlaganje ove izložbe u dvije europske zemlje kao i tiskanje velikog dvojezičnog kataloga su idealna prigoda, kako za buđenje svijesti o tim nekadašnjima stanovnicima naših prostora - koje uostalom možemo smatrati i našim precima – tako i za promociju naše zemlje u Europi ali i jednog od najvećih hrvatskih muzeja, a posebice onih krajeva, poput Like, ogulinskog kraja i Korduna, čije se ljepote i baština manje ističu u ustaljenoj turističkoj ponudi.

Naziv izložbe: **Stari grad Barilović – 10 godina arheoloških istraživanja**

Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu, Hrvatski restauratorski zavod

Mjesto održavanja: AMZ, Trg N. Š. Zrinskog 19, Zagreb

Vrijeme trajanja: 3. ožujka – 3. svibnja 2015.

Autori izložbe: dr. sc. Ana Azinović Bebek (HRZ), dr. sc. Marijana Krmpotić (HRZ), Anita Ivanković (AMZ)

Autor postava: dr. sc. Ana Azinović Bebek (HRZ), dr. sc. Marijana Krmpotić (HRZ), Anita Ivanković (AMZ)

Tehnička realizacija postava: Tehnička služba AMZ-a

Opseg: arheološki izložci (156 predmeta), 6 crteža, 7 plakata, 1 video prilog (ppt prezentacija o radovima)

Web: www.amz.hr

Vrsta: arheološka, povremena izložba, pokretna

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Tema: Izložbom su predstavljene rezultati višegodišnjih arheoloških istraživanja Staroga grada Barilovića, koja se provode u sklopu konzervatorsko-restauratorskih radova i obnove. Najvažnijima u rekonstruiranju života i građevnih faza starih gradova pokazala su se arheološka istraživanja. Vrednovanje pokretnog arheološkog materijala daje bolji uvid u svakodnevni život starih gradova, dok pravilno dokumentiranje i interpretiranje stratigrafije nalazišta omogućuje pravilno razumijevanje arhitektonskoga razvoja i namjene prostorija. Tlocrti starih gradova, iako dragocjeni, samo su naznaka aktivnosti i života na njima, dok povijesni izvori ne pružaju dovoljno podataka. Do nedavno se smatralo kako je Stari grad Barilović primjer krajiške utvrde 16. stoljeća, a arheološkim istraživanjima, interpretiranjem pokretnih nalaza i odnosa građevnih struktura, izdvojene su tri faze života na Starome gradu te je potvrđena njegova gradnja u 15. stoljeću. Također je Stari grad Barilović na osnovi rezultata arheoloških istraživanja po prvi puta upisan na kartu prapovijesnih nalazišta. Zamijećena su dva horizonta naseljavanja: eneolitički (lasinjska kultura) te kasnobrončanodobni.

Feudalna faza Staroga grada Barilovića datira u 15. i 16. stoljeće. Pokretni arheološki materijal svjedoči o načinu života nižeg plemstva, koji se ne razlikuje bitno od načina života visokog plemstva. Nalazi ove faze najčešće su luksuzni proizvodi europskih radionica te svjedoče o živoj i dobro organiziranoj trgovini u 15. i 16. stoljeću, ali ima i nalaza predmeta svakodnevne upotrebe koji su proizvod lokalnih radionica.

Početak 17. stoljeća u Stari se grad smješta posada Vojne krajine koja će tu ostati do njezina rasformiranja 1871. godine. Promjenom osnovne funkcije grad se arhitektonski prilagođava novoj, vojnoj namjeni. Pokretni arheološki nalazi jasno se razlikuju od nalaza prethodne faze s obzirom na to da su namijenjeni vojnoj upotrebi. Nedostaje luksuzno keramičko i stakleno posuđe i mijenja se oružje, a proizvodnja je uglavnom lokalna.

Nakon ukidanja Vojne krajine, grad dolazi pod civilnu upravu. U sačuvane se prostorije smještaju kotarska uprava i škola, dok ostali dio polako propada. Pokretni arheološki nalaz proizvodi su lokalne produkcije. Ima ih primjetno manje, što je rezultat kratkog trajanja ove faze te manjeg broja korisnika Staroga grada.

Stari grad Barilović definitivno je napušten nakon savezničkog bombardiranja u Drugome svjetskom ratu. Njegovi arhitektonski ostaci rapidno propadaju, što je zaustavljeno tek intervencijom Općine Barilović, Ministarstva kulture i uključivanjem Hrvatskog restauratorskog zavoda na njegovoj obnovi i istraživanju.

Broj posjetitelja: 4505.

Naziv izložbe: **Aquileia-Salona-Apollonia. Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do početaka srednjeg vijeka**

- u okviru Festivala Francuske u Hrvatskoj Rendez-Vous

Organizatori: Centar Ausonius iz Bordeauxa, Francuska škola u Rimu, Centar Chrono-Environnement iz Besançon, Arheološki muzej u Zagrebu i Lošinjski muzej, Mali Lošinj

Mjesto i vrijeme održavanja:

Lošinjski muzej, Palača Fritzy, Mali Lošinj, 8. svibnja - 5. srpnja 2015.

Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinjevac 19, Zagreb, 8. rujna - 31. listopada 2015.

Koordinator izložbe: Morana Čaušević-Bully

Autori izložbe: Morana Čaušević-Bully, Francis Tassaux, Zrinka Ettinger Starčić, Sébastien Bully

Grafičko oblikovanje izložbe: Srećko Škrinjarić

Tehnička realizacija postava: Ivan Troha, Vedran Mesarić, Robert Vazdar

Opseg: 5 karata, 33 panoa, maketa broda, stotinjak predmeta

Web: www.amz.hr

Vrsta: arheološka, povremena

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Tema: Izložba „Aquileia-Salona-Apollonia. Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do početaka srednjeg vijeka“ rezultat je međunarodne suradnje ostvarene u okviru programa „Adriaticummare - Adriatlas“. Njome se željelo educirati i senzibilizirati širu publiku, prvenstveno stanovnike, posjetitelje i ljubitelje istočne obale Jadrana, koja danas najvećim dijelom pripada Hrvatskoj, o povijesnoj vrijednosti mora koje je spajalo različite svjetove i omogućavalo razmjenu ne samo gospodarskih dobara, već i različitih kultura, te na koncu i njihovo miješanje. Na određen način ova izložba ukazuje na ulogu jadranske obale u spajanju Istoka i Zapada, Balkana i Italije već od antičkih vremena, ulogu koju Hrvatska i danas ima u okviru Europske unije. Ova je izložba prepoznata kao jedan od uspješnih primjera plodne hrvatsko-francuske suradnje. U izradi izložbe sudjelovali su brojni stručnjaci iz Hrvatske i inozemstva, prvenstveno Francuske, ali i Italije i Albanije. Hrvatska je izabrana kao mjesto gdje bi ova izložba trebala ugledati svjetlo dana iz očitog razloga njene premoćne zastupljenosti bogatstvom vrlo vrijednih arheoloških nalaza, te jedne od najbitnijih uloga na plovnom putu koju je imao hrvatski dio jadranske obale zahvaljujući svojoj iznimnoj razvedenosti i ulozi mosta, koju ima još i danas.

Naziv izložbe: **Nekad = danas**

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 10. siječnja – 8. veljače 2015.

Autori izložbe: Francesco Benzon, Dalia Divić Puškarski, Paula Filipović, Omer Hasanbegović, Nedim Hasanbegović, Nika Jurić, Ivan Kremljak, Dora Novosel, Neva Škugor, Una Škugor, Marko Troha

Autori postava: Francesco Benzon, Dalia Divić Puškarski, Paula Filipović, Omer Hasanbegović, Nedim Hasanbegović, Nika Jurić, Ivan Kremljak, Dora Novosel, Neva Škugor, Una Škugor, Marko Troha

Opseg: 83 predmeta, 8 info panela

Web: www.amz.hr

Vrsta: tuzemna, edukativna, informativna, skupna

Tema: Izložba obrađuje razvoj predmeta i tehnologije koje nalazimo u svakodnevnoj uporabi od najranijih početaka čovječanstva od suvremenog doba. Obuhvaćeni su predmeti raznih namjena. Izložba je produkt prethodne radionice „Kako postaviti muzejsku izložbu?“, djeca koja su sudjelovala na radionici ujedno su i autori izložbe.

Korisnici: svi uzrasti

Naziv izložbe: **Identitet i sjećanje**

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu

Organizatori: Arheološki muzej u Zagrebu i Talijanski institut za kulturu u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 12. veljače – 8. ožujka 2015.

Autor izložbe i postava: Fabio Bolinelli

Tehnička realizacija: Tehnička služba AMZ

Opseg: 21 fotografija

Vrsta: izložba fotografija

Tema: Izložba fotografija nastalih u posljednje dvije godine, rezultat su osobnog istraživanja autora, temelji se na analizi raznih tipova pejzaža s nadrealnim i metafizičkim vizijama, koji podsjećaju na klasične njemačke i renesansne klasike. Fotografije su izrađene u digitalnoj tehnici, dekontekstualizirajući sakralne ambijente, spomenike, trgove, zgrade i fontane.

Ti statički i nepomični elementi leže u otvorenim i pustim prostorima, na prostranim površinama na kojima se horizont gubi u daljini. Slike tako postižu metafizičku atmosferu u kojoj su prostor i vrijeme povezani kvantnim svemirom koji briše percepciju prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Arhitektonski elementi i spomenici povezani su između paralelnih

prostora i vremena. To su mjesta u kojima su fragmenti naše povijesti, prošlosti i naše trenutne dimenzije.

Korisnici: svi uzrasti

Naziv izložbe: **Muzej u posjeti – izložba dječjih radova 2014/2015**

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 20. travnja – 18. svibnja 2015.

Autor izložbe: Anja Bertol

Autor postava: Anja Bertol

Opseg: 8 postera

Vrsta: tuzmena, edukativna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: Ovo je objedinjujuća izložba u kojoj se kroz fotografije prezentiraju dječji radovi realizirani tijekom programa „Muzej u posjeti“ – program čije je djelovanje usmjereno na specifičnu ciljanu skupinu korisnika, a to su pacijenti i korisnici različitih rehabilitacijskih centara, dnevnih domova za rehabilitaciju, bolnica i udruga.

Korisnici: svi uzrasti

Naziv izložbe: **Arheološki susreti u knjižnici**

Mjesto održavanja: Ogranak knjižnice Vladimira Nazora (Špansko – jug), Zagreb

Vrijeme trajanja: 31. ožujka – 30. travnja 2015.

Autor izložbe i postava: Anja Bertol

Opseg: 11 plakata

Vrsta: tuzmena, edukativna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: Arheološki susreti manifestacija su programa popularizacije znanosti kojom se nastoji zainteresirati učenike za arheologiju kao izvannastavnu i dodatnu školsku aktivnost. Izložba „Arheološki susreti u knjižnici“ prikazuje kroz samostojeće plakate razvoj manifestacije te djelovanje njezinog programa.

Korisnici: svi uzrasti

Naziv izložbe: **Mala Povijest AMZ**

Arheološki muzej u Zagrebu manifestacijom Mala povijest AMZ obilježava, kroz jednu vitrinu u Povijesnom kutku na 2. katu, važne događaje, osobe ili predmete vezane uz dugogodišnju povijest muzeja. (Solter)

1.) 10. veljače - Dan muzeja obilježili smo prigodnim crticama iz života profesora Josipa Brunšmida: Put u Bosnu i Hercegovinu (U rujnu 1894. godine Bečko antropološko društvo

organizira put u Bosnu i Hercegovinu. Na putu će im se pridružiti njihov zagrebački član ravnatelj Arheološkog muzeja dr. Josip Brunšmid, koji vrlo vješto fotografira zanimljivosti u Glasincu, Jajcu, na Vrbasu) i Put u Srijemsku Mitrovicu (U Srijemsku Mitrovicu stigao je Josip Brunšmid 3. svibnja 1894. godine. Veliki dio vremena posvetio je popisivanju spomenika po Mitrovici i okolnim selima. Spomenici su se, u najvećem broju, nalazili na gradskom šetalištu što je, i sam priznaje, bio vrlo lijep prizor, ali na veliku štetu za spomenike.) (autor izložbe: A. Solter, postav izložbe: S. Latinović, grafička obrada: S. Škrinjarić)

2.) 8. rujna – 13. prosinca predstavili smo akademskog slikara Omera Mujadžića kao arheološkog crtača. Zaposlen u Arheološko-historičkom narodnom muzeju, od 1927. do 1931. godine, Mujadžić je ostavio prepoznatljiv trag na crtežima arheološkog materijala s lokaliteta Novi Banovci i Vlaško polje, koji se čuvaju u muzeju, a ovom prilikom su, jednim manjim dijelom izloženi. Za vrijeme svog boravka u muzeju naslikao je i dva ulja na platnu - portrete Josipa Brunšmida i Viktora Hoffilera, koji se danas čuvaju u takozvanoj svečanoj sobi na 1. katu, te litografiju s Brunšmidovim portretom, izrađen za njegovu spomenicu 1928./29. (autor izložbe: Miljenka Galić; postav izložbe: Slađana Latinović, grafička obrada: Srećko Škrinjarić)

3.) 15. prosinca, prigodom 150-e obljetnice smrti Mijata Sabljara, kroz Malu povijest AMZ, upoznajemo tog ljubitelja starina kojeg se s pravom smatra ocem i tvorcem Narodnog muzeja u Zagrebu, najstarije muzejske ustanove glavnoga grada, iz koje je nastao i Arheološki muzej u Zagrebu. (autor izložbe: A. Solter, S. Latinović; postav izložbe: S. Latinović, grafička obrada: S. Škrinjarić)

Naziv izložbe: **ZAGREBAČKA LANENA KNJIGA / Liber linteus zagrabiensis - Na međunarodnoj izložbi “Les Étrusques en toutes lettres. Écriture et société dans l'Italie antique”**

Mjesto održavanja: muzej Henri Prades, Lattes – Montpellier, France

Vrijeme trajanja: 17. listopada 2015. - 29. veljače 2016.

Arheološki muzej u Zagrebu, posudbom najdužeg i najvažnijeg sačuvanog teksta na etruščanskom jeziku, slavne Zagrebačke lanene knjige (Liber linteus zagrabiensis) sudjeluje u postavu velike međunarodne izložbe posvećene Etruščanima i njihovom jeziku, koju organiziraju Muzej Louvre, Museo dell'Accademia Etrusca e della Città di Cortona te arheološki muzej Henri Prades (Lattes – Montpellier). Izložba, naslovljena “Les Étrusques en toutes lettres. Écriture et société dans l'Italie antique” („Etruščani u slovima – pismo i društvo

u antičkoj Italiji“), prvo će se postaviti u Francuskoj, u muzeju Henri Prades, od 17. listopada 2015. do 29. veljače 2016. godine, a zatim u Italiji, u Cortoni.

U postavu izložbe objedinjeni su i predstavljeni javnosti svi najvažniji etruščanski pisani spomenici, jedini sačuvani tragovi tog mrtvog i tajnovitog jezika kojeg još uvijek, unatoč svim naporima stručnjaka, slabo razumijemo. Na izložbi je izloženo više od 80 predmeta iz brojnih talijanskih muzeja (MAEC, Arheološki muzej - Piombino, Arheološki muzej - Arezzo, Nacionalni arheološki muzej - Firenca, muzej Guarnacci - Volterra, Arheološki muzej Umbrije - Perugia, Nacionalni etruščanski muzej Villa Giulia - Rim, Kapitolinski muzej – Rim, Gradski muzej – Piacenza, Arheološki muzej – Chiusi, Gradski muzej – Orvieto, muzej Claudio Faina – Orvieto, Vatikanski muzej), a izložba će biti popraćena velikim katalogom u čijoj su pripremi sudjelovali vodeći europski etruskolozi.

Naziv izložbe: **Arheološki muzej u Zagrebu sudjeluje na međunarodnoj izložbi “Gladiators - Heroes of the Colosseum”**

Mjesto održavanja: u Galo-rimskom muzeju u Tongerenu (Gallo-Romeins Museum), Belgija
Vrijeme trajanja: 24. listopada 2015. - 3. travnja 2016.

U Galo-rimskom muzeju u Tongerenu (Gallo-Romeins Museum) od 24. listopada 2015. do 3. travnja 2016. godine javnosti je predstavljena velika međunarodna izložba posvećena gladijatorima, pod naslovom “Gladiators - Heroes of the Colosseum”. Riječ je o iznimnom izložbenom projektu u kojem sudjeluju vodeći europski muzeji kao što su, primjerice, Museo Archeologico Nazionale (Napulj), Nationalmuseet (Kopenhagen), Römisch-Germanisches Zentralmuseum (Mainz) ili pak Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano (Rim) ali i Arheološki muzej u Zagrebu, koji je za ovu prigodu posudio tri svoja eksponata. Izložbu su tako obogatili reljef Nemeze iz Andautonije (Ščitarjevo), retijarijski trozub iz Siscije (Sisak) te opeka s grafitom, odnosno prikazom retijarija iz Sirmija (Srijemska Mitrovica).

Podrobniji podaci o izložbi na web site muzeja u Tongerenu:

http://www.galloromeinsmuseum.be/temporary_exhibitions/gladiators---heroes-of-the-colosseum

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Likovna koncepcija izložbe 7. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva, Galerija Emanuel Vidović 14. svibnja do 5. lipnja 2015., Split (S. Latinović)
- Likovna koncepcija izložbi AMZ-a: Josip Brunšmid, Omer Mujadžić, Mijat Sabljar (S. Latinović)

Ostali izložbeni projekti

- U okviru projekta „Zagreb dok ga još ni bilo – prije 1094. Godine“ postavljena su dva spomenika (Z.Gregl): „Mamut u Gavelli“ (28. ožujka 2015.) i „Car Dioklecijan na Trgu bana J. Jelačića“ (16. svibnja 2015.)
- Suradnik na međunarodnoj izložbi “Rimsko grobišće Dvorce pri Čatežu in hišaste žare”, Posavski muzej Brežice, Slovenija (Z. Gregl)
- Koordinacija međunarodnog izložbenog projekta „Sjeverni Iberi – Život, smrt i ritual s druge strane Pirineja“ (I. Radman-Livaja)

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Tisak pozivnica za otkrivanje spomenika mamutu u Gavelli i caru Dioklecijanu na Trgu bana J. Jelačića (Z. Gregl)

Tisak kalendara”Andautonija 2016.” s rimskim poslovicama (idejno rješenje: D. Kušan Špalj, likovno oblikovanje: Likovni studio, Zagreb)

Aquae Iasae - nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica, katalog izložbe (naklada 300 kom), pozivnice (300 kom), plakati B1

Manifestacija „Proljeće u Andautoniji“ - plakati B1

Pedagoški odjel

- objava događanja Pedagoškog odjela kroz Arhimišove novosti (brojevi 18 - 21) (Babić, Bertol)
- tisak deplijana Pedagoškog odjela (Bertol)
- tisak vodiča za djecu i mlade „Aquae Iasae – Čudesna moć vode“, vodič po izložbi „Aquae Iasae – Nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica“, prijevod slovenskog izdanja „Aquae Iasae – Čudežna moć vode. Mladinski vodnik po razstavi“, prijevod na hrvatski i uredništvo (Babić)
- tisak letaka „Noć u muzeju 3 (Bertol), „Noć u muzeju 4“ (Babić), „Vikend u Arheološkom muzeju u Zagrebu“ (Bertol), „17. svibnja“ (Bertol), „Održivi Arhimiš“ (Bertol)

Odjel za dokumentaciju

- oblikovanje, prijelom i priprema za tisak monografija, časopisa, zbornika radova i letaka (S. Škrinjarić): Katalozi izložbi „Nekad jednako danas“, „Aquileia-Salona-Appolonia“ ISBN : 978-953-6789-92-4), Knjiga sažetaka i deplijan „Međunarodnog znanstvenog skupa Prapovijest uma“, Deplijani „Arheološki muzej u Zagrebu“ - opći na hrvatskom i engleskom jeziku, Deplijan „Archaeological Museum in Zagreb“, Deplijan „Pedagoški odjel Arheološkog muzeja u Zagrebu“, Deplijan „Muzejske staze – izbori iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu“, „Arhimišove novosti“, brojevi(2015): 18, 19, 20, 21, 22, Letci „Noć knjige 2015.“ „Noć u Muzeju 03 i 04.“ „Vikend u Muzeju“, „Međunarodni dan muzeja 2015.“, „Održivi Arhimiš“

Ukupno: oblikovanje i priprema za tisak 8 višestraničnih publikacija sa ukupno 277 stranica, računalna obrada 425 fotografija i crteža te oblikovanje 7 naslovnica te 7 jednostraničnih publikacija sa ukupno 7 stranica, računalna obrada 20 fotografija i crteža te oblikovanje 7 naslovnica.

- oblikovanje, prijelom i priprema za tisak izložbenih postera i plakata (S. Škrinjarić):
- Edukativna radionica „Arheološko iskopavanje“ (F. Sirovica, S. Škrinjarić), Događanje „7. susreti restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva“, Manifestacija „Proljeće u Andautoniji“, Lokalitet Aquae Iasae, Varaždinske Toplice, Stalni postav Antičke zbirke AMZ, Manifestacija „Scena AMZ“, Izložbe „Nekad jednako danas“, „Identitet i sjećanje“, „Muzej u posjeti“, „Međunarodni znanstveni skup Prapovijest uma“, Promotivni plakat za Sajam turizma 2015., Edukativna radionica „Upoznajmo svoje kosti“, Izložba dječjih radova „Muzej u posjeti“, Edukativna radionica „Vikend u Muzeju“, Plakati „Mala povijest AMZ“,

Izložba „Aquileia-Salona-Appolonia - Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do početaka srednjeg vijeka, Poster Damir Doračić London, Plakat „Ljetne noći u AMZ“, Tekuća arheološka istraživanja u Hrvatskoj, Obavijesti o radnom vremenu za posjetitelje AMZ

Ukupno: oblikovanje 248 postera, informativnih ploča, plakata, vizuala i obavijesti; računalna obrada 1254 fotografija i crteža.

- oblikovanje, prijelom i priprema za tisak i web objavu pozivnica i vizuala (S. Škrinjarić):

Izložba „Aquileia-Salona-Appolonia - Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do poč. srednjeg vijeka“ - Oblikovanje i prijelom 3 kom pozivnica za potrebe Lošinjskog

muzeja, Arheološkog muzeja u Zagrebu i Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja, Rijeka

(Izložbe „Nekad jednako danas“, „Muzej u posjeti“, „Arheološki susreti u knjižnici“, „Identitet i sjećanje“, „Olovne Tesere iz Siska“ – predstavljanje monografije I. Radmana Livaje, „Međunarodni znanstveni skup Prapovijest uma“ – Znanstveni skup, Božićna i novogodišnja čestitka AMZ)

Ukupno: oblikovanje 56 kom iskaznica, 90 kom cijena, certifikata i natpisa za artikle, 11 pozivnica i 3 e-bannera

- oblikovanje i isprint legendi za izložbe: „Stari grad Barilović“ (159), „Nekad jednako danas“ (56), „Aquae Iasae – Nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica (10)

Ukupno: oblikovanje, isprint i izrezivanje 225 legendi

- poslovi vezani uz nakladništvo AMZ: vođenje skladišta publikacija AMZ. distribucija izdanja AMZ, dodjela ISBN brojeva i ostali poslovi (S. Škrinjarić)

Skladište publikacija AMZ

- Izdano 215 otpremnica i međuskladišnica za publikacije i suvenire AMZ

Administriranje web izdavaštva AMZ

- Na web stranicama www.amz.hr/izdavaštvo upisano 6 publikacija.

Dodjeljivanje ISBN broja izdanjima u nakladništvu AMZ (7) - Ishodovanje 35 ponuda za tisak i isprint publikacija, postera i memorabilije (magneta), Scaniranje 150 ilustracija, fotografija i crteža, uvezivanje 45 fotokopiranih publikacija.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Obavljeno 8 stručnih vodstava za posjetitelje te studente arheologije i povijesti, od toga 5 na stranom jeziku. (I. Radman-Livaja)

Obavljeno 20 stručnih vodstava po lokalitetima u Ščitarjevu i Varaždinskim Toplicama, od toga 5 na stranom jeziku, te 7 vodstava po izložbi „Aquae Iasae“ u Arheološkom muzeju u Zagrebu (D. Kušan Špalj)

3 stručna vodstva za goste iz inozemstva po stalnom postavu Muzeja (I. Uranić)

Vodstvo po izložbi „Zlato i srebro srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju u Zagrebu“ za grupu polaznika Sveučilišta za treću dob i za zainteresirane djelatnike Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport. (Ž. Demo)

Vodstvo kroz izložbene i radne prostore Arheološkog muzeja u Zagrebu za arheologinje Szabinu Mervu i Rozáliju Bajkai s Odjela za arheologiju doseljenja, srednjovjekovnu i ranonovovjekovnu arheologiju Instituta za arheologiju Mađarske akademije znanosti i umjetnosti. (Ž. Demo)

Obavljeno je jedno vodstvo za grupu polaznika Sveučilišta za treću dob kroz izložbu „Stari grad Barilović – 10 godina arheoloških istraživanja“. (A. Ivanković)

2 vodstva (M. Nađ)

Pedagoški odjel organizirao je ukupno 358 stručnih vodstava u realizaciji muzejske pedagoginje, kustosa i studenata arheologije predviđenih za školske grupe i 17 posebnih vodstava za korisnike dnevnih bolnica. Također, svake subote u 15h organizirano je vodstvo za građanstvo po stalnom i privremenom postavu. (Babić, Bertol)

Stručna vodstva po knjižnici Muzeja tijekom trajanja manifestacije Noć knjige.

11.2. Predavanja

Kolegij „Osnove muzejskog rada“ na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu za studente 3. godine studija, ljetni semestar (J. Balen)

Povodom svjetskog dana plesa (29. travnja) održano je predavanje „Arheologija plesa - Zaboravljeni pokret“. Predavač: I. Turčin, Centar za eksperimentalnu arheologiju; organizacija: AMZ (A. Ivanković)

Predavanje „Uvod u antičku numizmatiku“ studentima diplomskog studija stare povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (15. siječnja, T. Bilić)

Davanje na uvid 25 primjeraka novca iz sustavne zbirke studentima dodiplomskog studija arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu za potrebe predavanja (30. siječnja, T. Bilić, M. Nađ)

Predavanja na Odeljenju za arheologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu (Beograd, 13. studenoga): „Procjena gubitka vrijednosti oštećenih arheoloških zapisa“ (F. Sirovica).

Egipatski odjel

- Predavanja dvaju kolegija na Filozofskom fakultetu u Zagrebu: „Pristup civilizaciji starog Egipta“ (Uranić, Vilogorac), Staroegipatski jezik (Šekrst-Uranić)
- Ciklus od pet javnih predavanja s temom magije (I. Uranić, K. Šekrst, D. Vukelić, S. Vukelić)
- Javna predavanja: „Nova istraživanja i otkrića u egiptologiji“. 19. veljače 2015. (Uranić, Šćukanec)

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- U sklopu katedre za Pretpovijesnu arheologiju Odsjeka za arheologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, od 1. ožujka do 15. lipnja 2015. M. Gregl održala je praktičnu nastavu studentima kolegija „Konzervacija i obrada arheološkog keramičkog materijala“.

11.3. Radionice i igraonice

Realizirano je 226 radionica za različite dobne i ciljane skupine (dječji vrtići, osnovne škole, građanstvo, posebno najavljene radionice, radionice izvan muzejske ustanove, radionice kao dio rođendanskih proslava – 51 proslava). Radionice su najčešće ostvarene kao dio vodstava po muzejskim izložbama. Također, organizirana su dva noćenja u Muzeju. Prvo Noćenje bilo je 17. svibnja, u sklopu Europske noći muzeja. Sudjelovalo je 18-ero djece na dvije radionice i filmskoj večeri. Drugo Noćenje bilo je 31. listopada, u sklopu keltske nove godine. Sudjelovalo je 20-ero djece na dvije radionice i filmskoj večeri. (Babić, Bertol)

Održane radionice: „Kako postaviti muzejsku izložbu“, „Rimski mozaici“, „Pišemo i čitamo hijeroglif“, „Budi Indiana Jones!“, „Nakit starih Japoda“, „Pintadere“, „Šareno platno“, „Mali egipatski umjetnici“, „Egipatske maske“, „Pišemo i čitamo grčki alfabet“, „Antički novac“, „Bogovi u antičkom svijetu“, „Čarolija igre“, „Priča o Solinjanki“, „Upoznajmo svoje kosti“, „Život neandertalaca“, „Iberski štitovi“, „Arheologija za održivi razvoj“, „Upoznajmo arheološke predmete“, „Hijeroglifi – pismo koje se nije održalo“, „Skrivene boje lišća“, „Arheološko iskopavanje“, „Kanopska vaza“, „Što to putuje brodom?“, „Dovrši

brod“. Sve realizirane radionice uvrštene su u računalnu bazu sekundarne dokumentacije (S++) Pedagoškog odjela.

Arheološki park Andautonija

- Nastavljen je rad na realizaciji projekta „Andautonija za djecu“ organizacijom radionica i igraonica za djecu u Ščitarjevu svaki vikend te za najavljene grupe od 1. svibnja do 1. studenoga - kroz radionice je prošlo ukupno 2227 djece (D. Kušan Špalj, N. Perok, S. Nagradić Habus i vanjski suradnici).
- Sudjelovanje u izvedbi pedagoške radionice „Iskopavanje arheološkog blaga“ održane u sklopu Međunarodnog dana muzeja (F. Sirovica).
- Sudjelovanje u organizaciji i izvedbi pedagoških radionica „Arheološko iskopavanje“ (F. Sirovica).

11.4. Ostalo

Pedagoški odjel sudjelovao je u ovogodišnjoj 20. muzejskoj edukativnoj akciji pod nazivom „Održivost“ organiziranoj povodom Međunarodnog dana muzeja. Edukativna akcija trajala je od 20. travnja do 18. svibnja 2015. (Bertol)

Povodom Međunarodnog dana muzeja (18. svibnja) održana je svečanost u nedjelju 17. svibnja, od 10 do 18 h. Tom prigodom organiziran je niz edukativnih i interaktivnih sadržaja za sve uzraste u suradnji s vanjskim suradnicima (Bioteka – udruga za promicanje biologije i srodnih znanosti, Pripovjedno kazalište, Udruga Pipilota). Održan je i koncert klasične glazbe u izvedbi Lucije Petrač (flauta), Olivera Đorđević (violonečlo) i Antonije Horvat (sopranistica).

Pedagoški odjel nastavio je rad s programom „Muzej u posjeti“ kojem je cilj posjetiti djecu i mlade u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama zbog čega nisu u mogućnosti doći u Arheološki muzej u Zagrebu. Posjetile su se sljedeće institucije (u nekoliko navrata) gdje su održane različite edukativno – interaktivne radionice (Babić, Bertol): Dječja bolnica Zagreb, KBC „Sestre milosrdnice“, Klinika za pedijatriju, KBC „Sestre milosrdnice“, Klinika za tumore, Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež, Centar za autizam, Centar za rehabilitaciju, Orlovac, KBC Rebro, Klinika za pedijatriju, Dječja bolnica Srebrnjak, Mali dom, Centar za dnevnu rehabilitaciju djece i mladih, Udruga down.

Ostvareno je partnerstvo s Centrom mladih „Ribnjak“ na projektu „Art educa“ (Babić)

Sudjelovanje na manifestaciji Dan gradske četvrti Donji grad s radionicama „Pišemo i čitamo hijeroglif“ (Babić)

Sudjelovanje na sajmu knjiga Interliber kroz projekt Zajednice knjižara i nakladnika Hrvatske „Znanstveni kvart“, 10. – 15. studenog, s radionicama „Pišemo i čitamo hijeroglif“ i „Pisani povijesni izvori“ (Babić)

Sudjelovanje na projektu „Ruksak (pun) kulture“ Ministarstva kulture, održana radionica i predavanje „Pišemo i čitamo hijeroglif“ u OŠ Davorina Trstenjaka u Hrvatskoj Kostajnici (Babić)

Obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom kroz posebno stručno vodstvo i edukativno – interaktivnu radionicu „Pišemo i čitamo hijeroglif“ zajedno sa štićenicima Centra za rehabilitaciju, Orlovac (Babić)

Organizirano održavanje predstave „Kako je kojot ukrao vatru“ samostalne kazališne umjetnice Jadranke Bargh i njezinog autorskog projekta Pripovjedno kazalište (Babić)

Sudjelovanje na manifestaciji „Znanstveni piknik“, 11. i 12. prosinca, s nekoliko radionica („Pišemo i čitamo hijeroglif“, „3D skeniranje“, „Od iskopavanja do izložbe“, „Pintadere“) (Babić, Šćukanec)

Tijekom 2015. godine u sklopu programa „Arheološki susreti“ posjetilo se 18 osnovnih i srednjih škola diljem Hrvatske i jednu knjižnicu: Osnovnu školu „Čazma“ u Čazmi, Osnovnu školu „Ivan Kukuljević Sakcinski“ u Ivancu, OŠ Antuna Mihanovića u Klanjcu, OŠ „Franjo Tuđman“ i Drugu srednju školu u Belom Manastiru, OŠ „Starigrad“, Katoličku gimnaziju u Požegi, Osnovnu školu „Suhopolje“ u Suhopolju, Srednju školu „Plitvička jezera“ u Korenici, Srednju školu Ivana Trnskog u Kostajnici, Osnovnu školu Vladimira Nazora u Vrsaru, Ogranak knjižnice Vladimira Nazora (knjižnica Špansko – jug) u Zagrebu, Osnovnu školu Tituša Brezovački iz Španskog, X. gimnaziju „Ivan Supek“, Osnovnu školu „Luka Botić“ u Viškovcima, Osnovnu školu „Odra“, Osnovnu školu „Vladimir Nazor“ u Pločama, Osnovnu školu Filipa Lukasa u Kaštel Starom i Područnu školu u Drinovcima. U njihovom prostoru održano im je predavanje o arheologiji kao znanosti s naglaskom na lokalnu baštinu. U sklopu tih predavanja, učenicima su bile održane i radionice edukativno – interaktivnog karaktera („Pišemo i čitamo hijeroglif“, „Pintadere“, „Šareno platno“ i „Grčki bogovi“). (Babić, Bertol, Domiter)

Tijekom godine radilo se sa studentima Odsjeka za arheologiju i muzeologiju u Zagrebu koji su obavljali muzejsku praksu.

Vodstvo projekta „Arheološki susreti – Program popularizacije arheologije kao izvannastavne aktivnosti u osnovnim i srednjim školama“ (S. Mihelić, J. Balen)

Stručna suradnja u programu popularizacije znanosti „Mit u prostoru“ (voditelj: Juraj Belaj iz Instituta za arheologiju) (S. Mihelić)

Stručna suradnja u programu popularizacije znanosti „AntroPOP“ (voditeljica: dr. sc. Olga Orlić iz Instituta za antropologiju) (S. Mihelić)

Stručna suradnja na znanstvenom projektu Instituta za antropologiju (voditelj: dr. sc. Ivor Janković) „Archaeological investigations into the Late Pleistocene and Early Holocene of the Lim Channel, Istria“ (S. Mihelić)

Manifestacija „Proljeće u Andautoniji“ održana je od 31. svibnja do 21. lipnja, nedjeljom (od 12 do 18 sati) u Arheološkom parku u Ščitarjevu. Glavna tema manifestacije: „Moda u rimskom gradu“ najavljena je poslovicom „Svakom se sviđa njegovo“ - *Suum cuique placet* te su kroz razne edukativne radionice predstavljene zanimljivosti o rimskoj modi (odjeći, obući, nakitu, kozmetici, frizurama, parfemima i dr.). Posjetioци su mogli isprobati rimsku hranu i vino. Održane su radionice izrade kruha te izrade keramike i uljanica, a mogle su se igrati rimske igre (s loptama, žetonima, orasima) te iskopavati i ljepiti keramiku.

Rujana Jeger, arheologinja i spisateljica, svake je nedjelje održala jedno predavanje na temu povijesti mode, uz primjer šminke, frizure (i odjeće) pojedinog razdoblja koje su na više modela oblikovali frizeri i šminkeri (egipatske, grčke, rimske i „biblijske žene“). Održano je i više stručnih vodstava po lokalitetu, a svi zainteresirani mogli su razgledati izložbu „Mirisi u Andautoniji“ u Interpretacijskom centru Arheološkog parka. Tijekom manifestacije ulaz u Arheološki park je bio besplatan za sve posjetitelje, a bio je organiziran i besplatan prijevoz iz Zagreba. Broj posjetioca: cca 800 (organizatori: D. Kušan Špalj, N. Perok)

Nastavljena je realizacija projekta vizualnog identiteta Arheološkog parka Andautonija u suradnji s Likovnim studijem iz Zagreba, izradom suvenira i kalendara Arheološkog parka (D. Kušan Špalj, N. Perok)

Plesno-edukativni performans „Zaboravljeni pokret“. Suradnja AMZ i Centra za eksperimentalnu arheologiju (29. svibnja 2015.); organizacija: AMZ (A. Ivanković)

Projekt #DoveTales, Vučedolska golubica putuje s Vama (A. Solter)

- Projektom #DoveTales namjeravamo prezentirati kulturnu baštinu kroz „nove“ tehnologije, zanimljive javnosti. Iako je od prvog 3D ispisa u svijetu prošlo 30 godina, ta tehnologija je donedavno bila rezervirana samo za strojarsku struku, dijelom zbog visoke cijene uređaja, a dijelom zbog vrlo uskog broja sudionika. Danas se sve printa - igračke, odjeća, umjetnost, medicinska pomagala pa čak i hrana.

Arheološki muzej u Zagrebu odlučio je printati svima vrlo prepoznatljiv predmet Vučedolsku golubicu. koja je pronađena je na istraživanju Gradca na Vučedolu 1938. godine i od tada se čuva u našem muzeju.

Ideja projekta je da isprintani 3D prikaz golubice u različitim bojama visine 5 cm posjetitelji muzeja mogu ponijeti sa sobom i na našim stranicama na društvenim mrežama mogu podijeliti svoje priče o golubici kroz fotografije. Želja nam je da golubica obiđe što više novih mjesta u Hrvatskoj i Svijetu, na što se i odnosi sam podnaslov projekta Vučedolska golubica putuje s vama. Akcija je namijenjena domaćim i stranim posjetiteljima svih uzrasta. Nadamo se da ćemo se projektima ovog tipa približiti novoj generaciji posjetitelja kojima je korištenje društvenih mreža važan oblik komunikacije.

U svrhu projekta #DoveTales otvorene su stranice dovetalesamz na Twitteru, Instagramu i Facebooku gdje posjetitelji mogu sami postavljati svoje fotografije ili nam ih poslati na mail amz@amz.hr.

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- U sklopu programa usavršavanja bez zasnivanja radnog odnosa, vježbenica mag. arheologije Tihana Bihler je pod nadzorom mentora D. Doračića svladala osnovne faze konzervatorsko-restauratorske obrade arheoloških predmeta izrađenih od željeza i bakrenih slitina.
- D. Doračić je također bio mentor za izradu stručnog rada V. Mesariću – za zvanje preparatora metala te N. Peki za zvanje restauratora koji je dio prakse obavio u radionici za metal konzervatorsko-restauratorskog odjela AMZ-a.
- U sklopu studentske prakse studentica 3. godine studija restauracije Sveučilišta u Dubrovniku Ana Maria Fistonić odradila je 130 sati prakse tijekom koje se upoznala s osnovnim fazama obrade keramičke građe (Z. Znidarčić).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Intervju za novine „24 sata“ povodom izložbe „Sjeverni Iberi“ (I. Radman-Livaja)

O „Proljeću u Andautoniji“ održanom u svibnju i lipnju 2015 g. u Ščitarjevu, te o Arheološkom parku Andautonija izvještavali su razni portali i radijske postaje (Radio Sljeme, II program HRT, Radio Velika Gorica, Katolički radio i dr.).

O izložbi „Aquae Iasae - nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica“, otvorenoj 11. prosinca 2015. izvještavali su razni portali (hrt.hr, zg portal.com, jutarnji.hr, min- kulture.hr, varazdinske –vijesti.hr, moj zagreb.info, aktualno.hr, akademija-art.hr, glas slavonije.hr i dr.), radijske postaje (Radio Yammam, II program HRT, Katolički radio i dr.) i tiskani mediji (Jutarnji list, 24 sata, Elle, Lisa idr.).

U Arheološkom muzeju u Zagrebu, organizirana je Konferencija za medije 11. lipnja 2015. povodom proglašenja „Rute rimskih careva i dunavske rute kulturnom rutom Europe“ (kao dio programa Europske komisije u okviru Transnacionalne suradnje razvoja Europskih kulturnih ruta). (D. Kušan Špalj)

Pedagoški odjel

- Večernji list, članak o radionici „Kako postaviti muzejsku izložbu?“
- Objava svih edukativnih događanja na mrežnim stranicama sljedećih portala: klinfo.hr, skole.hr, culturnet.hr, klokanica.hr, djecji-dogadjaji.com
- Intervju na temu rođendanskih proslava u Arheološkom muzeju u Zagrebu u tiskanom izdanju Nacionala od 30. listopada 2015. (Proslave dječjih rođendana postale unosan biznis) (Babić)

Medijske izjave vezane za stručni skup 7. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva - HRT, Slobodna Dalmacija, Radio Makarska (S. Latinović)

Medijske izjave vezane za Noć muzeja 2015. - HRT, RTL, Nova Tv, Radio 101, Radio Sljeme (S. Latinović)

Javljanje uživo u emisiju „Dobro jutro Hrvatska“ vezano uz konzervatorsko-restauratorsku i arheometrijsku obradu ostave srebrnog posuda iz Vinkovaca (D. Doračić)

Snimanje priloga za znanstveno-popularnu emisiju „Zapisano u kostima“ vezano uz konzervatorsko-restauratorsku obradu karolinškog mača iz Vaćana kod Skradina (D. Doračić)

Marketing

- Dostava obavijesti, press materijala i objave na internetskim portalima i društvenim mrežama:
  - Kreiranje, uređivanje i slanje tekstualnog i fotografskog materijala novinarima za najave i pozivnice uz sve izložbene projekte, za predstavljanja, predavanja, i filmske promocije, za programe edukacije i sve ostale događaje u organizaciji Muzeja
  - Dnevno ažuriranje web i facebook stranice i twitter profila
  - Pripremanje „press-kita“ za velike izložbene projekte
- Objave na internetskim portalima i društvenim mrežama:
AMZ web. AMZ facebook, Moj Zagreb .info, blog.dnevnik.hr, Jutarnji list – online, Večernji list, Radio Gornji grad – online, arheologija.hr, izaberi.hr, Muzejsko dokumentacijski centar – online, nezavisni.hr, scena.hr, nezavisni.hr najnovijevijesti.net, zagrebtouristinfo.hr, radio101.hr, Soundset, wish.hr, teatar.hr, urbancult.hr,interpublic.hr.slobodnadalmacija.hr, ravnododna.com,tportal.hr,vijesti.hr, dragovoljac.com
- Tiskovni mediji: Večernji list, Jutarnji list, Zagreb Moj grad, City magazin, MM (Minoranze – Manjine), Moja banka
- Radijske emisije: Radio101, HR2, Radio Sljeme, RVG, Hrvatski katolički radio, Yamm FM
- Slanje pozivnica i press kitova za muzejska događanja (S. Božek, B.Ivić):
  - 10. siječnja - izložba „NEKAD = DANAS“, izložba djece polaznika radionice „Kako postaviti muzejsku izložbu“; 30. siječnja Noć muzeja 2015: 3D Night u Arheološkom muzeju u Zagrebu;
  - 12. veljače izložba „Identitet i sjećanje“, Fabio Bolnelli; 10. veljače - Dan Arheološkog muzeja u Zagrebu, manifestacija povodom obljetnice rođenja Josipa Brunšmida, ravnatelja Arheološkog muzeja u Zagrebu i prvog profesora arheologije u Hrvatskoj; 26. veljače u Muzeju Slavonije: otvorenje izložbe „Sarvaš - Gradac: povijest jednog lokaliteta“; 3. ožujka - izložba „Stari grad Barilović – 10 godina arheoloških istraživanja“, 13. ožujka - promocija monografije „Ostava antoninijana iz Vinkovaca“, 24. ožujka: izložba „Sjeverni Iberi: život, smrt i ritual s druge strane Pirineja“; 28. ožujka u GDK Gavella: svečano otkrivanje spomenika Mamutu u

sklopu manifestacije „Zagreb dok ga još ni bilo“; 2. travnja - predstavljanje 9. sveska iz serije Katalozi i monografije AMZa pod nazivom „Olovne tesere iz Siska“ I. Radmana Livaje; 20. travnja - izložba dječjih radova „Muzej u posjeti“; 24. travnja predstavljanje hrvatskog prijevoda „Arheološkog rječnika“; 29. travnja i 29. svibnja – Plesno-edukativni performans „Arheologija plesa – Zaboravljeni pokret“; 8. svibnja - Palača Fritzy - Lošinjski muzej: izložba „Aquileia - Salona - Apollonia: putevima Jadrana od 2. st. pr.Kr. do početka srednjeg vijeka“; 16. svibnja – „Zagreb dok ga još ni bilo - prije 1094“ - otkrivanje kopije rimskodobnog novčića cara Dioklecijana, Zagreb, Trg bana J. Jelačića; 16. - 18. svibnja „Vikend u Arheološkom“ - Europska noć i Međunarodni dan muzeja; 31. svibnja - 21. lipnja u Ščitarjevu: manifestacija „Proljeće u Andautoniji - Moda u rimskom gradu“; 2. lipnja – izložba National Geographic, Hrvatska – „Hrvatska u žutom okviru“; 5. lipnja predstavljanje projekta M. Šlaus: „Utjecaj endemskog ratovanja na zdravlje kasnosrednjo-vjekovnih i ranonovovjekovnih populacija u Hrvatskoj“; 11. lipnja - konferencija za tisak povodom proglašenja Rute rimskih careva i dunavske rute jednom od kulturnih ruta Europe; 12. lipnja - Međunarodni znanstveni skup „Prapovijest uma“ - RENDEZ-VOUS - Festival Francuske u Hrvatskoj; od 13. - 16. srpnja „Ljetne noći u Arheološkom“; 28. srpnja – poziv na sudjelovanje u programu „Arheološki susreti“; 8. rujna - izložba „Aquileia-Salona-Apollonia. Putevima Jadrana od 2. st. pr. Kr. do početaka srednjeg vijeka“; 11. rujna - znanstveni skup „Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“; 14. rujna – „Mala povijest AMZ-a“ press kit; 22. rujna – „Jesen besplatnih događanja u AMZ-u“ press kit; 1. listopada - predavanje prof. dr. Maria Lombarda na temu „Lumbardske psefizme“; 1. listopada - poziv na predavanje Daniela Rafaelića: „FARAONI, Germani & Nacisti - Arheologija u službi III. Reicha“ u Muzeju Slavonije; 17. listopada – gostovanje Zagrebačke lanene knjige na velikoj međunarodnoj izložbi “Les Étrusques en toutes lettres” u Montpellieru; 31. listopada – Noć u muzeju; 11. studenoga – radionice na Interliberu u sklopu platforme Znanstveni kvart; 2. prosinca – Rana glazba u Arheološkom – koncert barokne glazbe; 11. prosinca – izložba „Aquae Iasae“; 15. prosinca – Mala povijest AMZ-a: Mijat Sabljarić; 18. prosinca – predstavljanje kataloga „Zlato i srebro srednjeg vijeka“; 30. prosinca - otvaranje posljednje sobe antičkog postava AMZa.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

J. Balen dala je izjave za Jabuku TV u vezi programa AMZ-a za Noć muzeja, za Z1, Jabuku TV i Katolički radio o Danu AMZ-a 10. veljače 2015., za Yammata radio govorila o događanjima i djelatnosti Muzeja. Također sudjelovala u emisiji „Dobro jutro kultura“ o dugom petku na Lenucijevoj potkovi.

Sudjelovanje u emisiji „Treća povijest“ HRT-a, u epizodama „Batonski rat“ i „Judeja u Kristovo vrijeme“ (I. Radman-Livaja)

Sudjelovanje u emisiji „Znanstveni krugovi“ HRT-a, prilog o izložbi „Sjeverni Iberi“ (I. Radman-Livaja)

Sudjelovanje u emisiji „Društvena mreža“ HRT-a, prilog o gladijatorima (I. Radman-Livaja)

Intervjui povodom izložbe „Sjeverni Iberi“ za Radio 101, Radio Sljeme i Hrvatski katolički radio (I. Radman-Livaja)

Povodom manifestacije „Proljeće u Andautoniji“ dano je više izjava za radio-Radio Sljeme, II program HRT, Katolički radio, te televiziju – Z1 - „Svakodnevno“, HRT – „Dobro jutro Hrvatska“ (N. Perok, D. Kušan Špalj).

O izložbi „Aquaes Iasae - nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica“, dano je više izjava za medije – radio (Radio Yammata, II program HRT, Katolički radio), televizija („Znanstveni krugovi“, „Dobro jutro kultura“) (D. Kušan Špalj).

Povodom konferencije za medije („Ruta rimskih careva“) dano je više izjava za radijske emisije (Katolički radio, II program HRT i dr.) te intervju o Ruti rimskih careva za priloge o Ščitarjevu i V. Toplicama za emisiju „Dobro jutro Hrvatska“ (D. Kušan Špalj).

Intervjui: Sanja Milovac, Hrvatski radio (Uranić)

Nikolina Dragošević, HTV 1 (Uranić)

Saša Geci, HTV 3, „Treći element“. O pismima (Uranić)

Povodom izložbe „Zlato i srebro srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju u Zagrebu“, izjava za Radio Sljeme (novinar: Olga Vujović), HRT-2 (novinar: Eleonora Korošić-Knez), Radio HRT-1 (novinar: Martina Prokl Predradović). (Ž. Demo)

Izložbi „Zlato i srebro srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju u Zagrebu“ posvećena emisija „Intervju tjedna“ HRT 3 (novinar: Renata Margaretić-Urlić). (Ž. Demo)

Povodom izložbe „Zlato i srebro srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju u Zagrebu“, odabir fotografija za Z1. (Ž. Demo)

„Povodom izložbe Stari grad Barilović – 10 godina arheoloških istraživanja“ sudjelovanje u prilogu emisije HRT-a „Dobro jutro, Hrvatska“ te izjava za HRT – Radio Prvi program. (A. Ivanković)

Pedagoški odjel

- Jabuka TV, emisija „Serbus Zagreb“, prilog o radionici „Kako postaviti muzejsku izložbu?“ (Bertol)
- HRT, emisija „Dobro jutro Hrvatska“, prilog o radionici „Kako postaviti muzejsku izložbu?“ i „Proljetni praznici u Arheološkom muzeju u Zagrebu“ (Bertol)
- Hrvatski katolički radio, Hrvatski radio Drugi program i Radio Martin, prilog o radionici „Kako postaviti muzejsku izložbu?“ (Bertol)
- HRT, emisija „Puni krug“, prilog o radionici „Upoznajmo svoje kosti“ (Bertol)
- HRT, emisija „Kod sunca u 6“, prilog o događanju „Proljetni praznici u Arheološkom muzeju u Zagrebu“ (Bertol)
- Hrvatski radio Prvi program, emisija „Čičak“, prilog o izložbi „Arheološki susreti u knjižnici“
- Radio Antena Zagreb, prilog o programu „Održivi Arhimiš“ (Bertol)
- Radio 101, prilog o radionicama „Dovrši brod“ (Babić)
- Hrvatski radio Prvi program, emisija „Čičak“, Hrvatski radio Drugi program, emisija „Drugi dio dana“ i radio Antena Zagreb, prilog o događanju „Noć u muzeju 4 (Babić)
- Studentska TV, prilog o aktivnostima Arheološkog muzeja u Zagrebu na sajmu knjiga Interliber (Babić)

12.3. Predavanja

„Dioklecijan i njegovi ljudi – rimska vojska u doba tetrarhije“, predavanje u Muzeju grada Splita povodom dana Dioklecijana u Splitu (I. Radman-Livaja)

„Rimska vojska kroz vijekove“, predavanje na Hrvatskom vojnom učilištu (I. Radman-Livaja)

„Rimske tesere iz Siska“, predavanje u sklopu ciklusa predavanja „Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja“ u organizaciji Gradskog muzeja Sisak (I. Radman-Livaja)

„Gladijatorske igre u Sisciji i Andautoniji“, predavanje povodom Dies historiae, znanstvenogskupa u organizaciji Društva studenata povijesti “Ivan Lučić – Lucius” (I. Radman-Livaja, V. Vukelić)

„Oživljena povijest“ predavanje održano 27. travnja u prostorijima HGK u Varaždinu, povodom radionice za sudionike europskog projekta „Ruta rimskih careva“ (D. Kušan Špalj).

„Nova istraživanja i otkrića u egiptologiji“, predavanje iz ciklusa Scena AMZa održano 19. veljače (I. Uranić i P. Ščukanec Rezniček)

Predavanja Rujane Jeger u sklopu manifestacije Proljeće u Andautoniji od 31. svibnja do 21. lipnja u Ščitarjevu.

Predavanje održano 11. lipnja: Ian Armit, University of Bradford: HEADHUNTING & THE BODY IN IRON AGE EUROPE

12.4. Promocije i prezentacije

Predstavljanje knjige “Arheološka zbirka Burnum” u nakladi javne ustanove “Nacionalni park Krka” (I. Radman-Livaja)

Promocija kataloga izložbe "Zlato i srebro Srednjeg vijeka u Arheološkom muzeju - Zadar"; organizacija AMZadar; promotori: Ante Uglešić i Željko Demo (Ž. Demo)

Promocija 4 kataloga izložbenog projekta "Zlato i srebro srednjeg vijeka" (Zagreb, Split, Osijek i Pula); organizacija: AMZ; promotori: M. Petrinc, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split i T. Sekelj Ivančan, Institut za arheologiju, Zagreb. (Ž. Demo, M. Bunčić)

Promocija knjige „Staroegipatski jezik“ na CLIO festu (Uranić)

12.5. Koncerti i priredbe

Ciklus koncerata „Barokne ekstravagance – rana glazba u Arheološkom“ – ansambl Responsorium - Tomaso Cecchino: „Madrigali et canzonette a tre voci Venecija, 1617.” - suvremena praizvedba (23. 5. 2015.) i „Regina Coeli - marijanske barokne antifone“ (2. 12. 2015.) (organizacija J. Balen, A. Solter)

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Klub prijatelja AMZ –a, povećanje broja članova.

12.7. Ostalo

Oobavještavanje medija o svim edukativnim i pedagoškim događanjima u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Babić, Bertol)

Odjel za dokumentaciju

- Scaniranje: ukupno scanirano 320 ilustracija, fotografija i crteža (S. Škrinjarić)
- Uvezivanje: uvezano 15 fotokopiranih publikacija (S. Škrinjarić)
- Noć muzeja 2015 – 3D Noć – prezentacija projekta 3D skeniranja predmeta iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu (Solter)
- 3D animacija - Digitalni model u računalu s pridodanim teksturama i opisom karakteristika materijala korišten je za izradu računalne grafike, vizualizacije i animacije. (u suradnji s doc.dr.sc. Dubravko Gajski, pročelnik Katedre za fotogrametriju i daljinska istraživanja na Geodetskom fakultetu)
- 3D ispis - Dobivanje trodimenzionalnog predmeta iz materijala prema 3D digitalnom modelu u računalu pomoću 3D pisača. 3D model u računalu dobiven je pomoću 3D skeniranja.
- Hologramski prikaz - Hologramski prikaz 3D modela koji je posebno pripremljen za trodimenzionalni prikaz pomoću nekoliko dvodimenzionalnih prikaza.(u suradnji s mr. sc. Roberto Vdović, Katedra za arhitektonsko projektiranje, Arhitektonski fakultet)

Marketing

- Sudjelovanje na projektu „Noć muzeja“ 30. siječnja s programima: „Dječja Noć muzej“a; „3D Noć“, „Gimnazijalci – Vaši muzejski vodiči“, Izložbe: „Zlato i srebro srednjeg vijeka u AMZ-u“; „Frankopanski kaštel Novigrad na Dobri“; Stalni postav: Pretpovijesna, Egipatska, Antička, Numizmatička zbirka i Lapidarij; Susreti u Lapidariju; Museum shop: Promotivna prodaja muzejskih suvenira i publikacija
- Sudjelovanje na manifestaciji „Noć knjige“ 23. travnja - Noć knjige u Arheološkom muzeju u Zagrebu od 18 do 24 h (predstavljanje knjižnice Arheološkog muzeja u Zagrebu uz stručno vodstvo svakih pola sata tijekom trajanja manifestacije).
- Međunarodni dan muzeja, Europska noć muzeja – 17/18/19 svibnja, prigodno obilježavanje, besplatan ulaz
- Održana prezentacija TZ Požeško – slavonske županije - 26. svibnja

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Antički odjel

- Tiskanje propagandnog materijala za Proljeće u Andautoniji 2015. (plakat, letci)
- Izrada suvenira Arheološkog parka Andautonija (T-shirt, yo-yo, i dr.), sve u suradnji s Likovnim studijem.
- Izrada kopija nakita (narukvice, prsten, fibule, privjesci) i uljanica te tisak blokića povodom izložbe Aquae Iasae - nova otkrića iz rimskog razdoblja na području Varaždinskih Toplica

Konzervatorsko-restauratorski odjel

- Izrada suvenira: U 2015. godini izliveno je ukupno 1458 raznih suvenira izrađenih od gipsa i akristala (V. Mesarić, M. Gregl), ispatinirano 1770 komada (M. Gregl, S. Latinović, V. Mesarić) te izrađeno 15 silikonskih kalupa (V. Mesarić, M. Gregl).

Odjel za marketing i odnose s javnošću

- PR i marketinške aktivnosti, organizacija i koordinacija različitih događanja - otvorenja izložbi, akcija i manifestacija, predavanja, iznajmljivanja prostora i dr. (S. Mijač Božek i B. Ivić))
- Sponzorstva: Triglav osiguranje - za godišnji program muzeja, Euroherc osiguranje - za izložbu Sjeverni Iberi
- Sponzorstvo i partnerstvo: Slastičarnica Zagreb, Vincek

- Muzej je zaprimio donaciju 100 kom crnih majica od firme K – dizajn Zagreb
- Partnerstvo: National Geographic, Hrvatska; Studentska organizacija AIESEC, projekt DICOVER ZAGREB
- Donacije:
  - Muzej je donirao desetak rimskih suvenira Hrvatskom društvu klasičnih filologa, Državnom povjerenstvu za provedbu natjecanja iz klasičnih jezika, koji su dodjeljivani kao nagrade najboljim natjecateljima na 27. natjecanju u Opatiji, od od 15. do 17. travnja 2015.
  - Muzej je donirao 100 keramičkih figurica Gradskom muzeju Bjelovar i Gradskom uredu za obrazovanje kulturu i sport 6 primjeraka replika antičkih suvenira za poklon prilikom službenog posjeta gradonačelnika grada Zagreba školama u Subotici, Tavankutu i Budimpešti.
- Realizacija kampanje (Večernji list), a za potrebe izložbe Sjeverni Iberi
- Realizacija outdoor kampanje (Urbano oglašavanje – Ljubljana, Zagreb plakat - Zagreb Masel Bus Advertising – Beograd i Europlakat - Split) za izložbu Sjeverni Iberi
- Realizacija outdoor kampanje (B1 plakati), i organizacija prijevoza posjetitelja za potrebe manifestacije Proljeće u Andautoniji
- realizacija reklamnog spota na postaji Radio 101 povodom izložbe Sjeverni Iberi
- Realizacija kampanje (Hello Zagreb reklamni vodič - Darrer d.o.o.) za muzejski suvenir shop i za Advent 2015 i outdoor kampanje (B1 plakati), za potrebe arheološkog parka Andautonija te izložbe Aquae Iasae
- Izrada pozivnica, plakata i drugih popratnih promotivnih materijala za izložbene projekte i manifestacije.
- projekt Mini-Cards, izrada nove kartice – Andautonija
- promo spotovi AMZ-a na sportskim događanjima u Zagrebu i okolici: Zg indoors i sl- Oglašavanje Muzeja – totemi- Zračna luka Zagreb i Split /Studio Beluga/ Kategorija: Fun & Pleasure – Museums na Guidooo – Ingo Guide system
- Redovita dostava muzejskih programskih aktivnosti za promotivne materijale TIC-a, HTZ-a, ZGinyourpocket-a te za potrebe raznih drugih web portala
- Promotivna prodaja i prezentacija novih muzejskih suvenira i publikacija
- Projekt TIME OUT CROATIA – Muzej on line prisutan - od lipnja 2014. - nova hrvatska stranica za oglašavanje svih vrsta događanja, poznata u cijelom svijetu

- MUSEUMS EU – Muzej on line od lipnja 2014., – europska mreža za predstavljanje i promoviranje muzeja
- Uvrštenje u u novo izdanje vodiča "Croatia" britanskog izdavača DK Travel (više o izdavaču : <http://www.dk.co.uk/static/cs/uk/11/travel/index.html>)
- Predstavljani na portalu VIDI WORLD.COM; VIDI ZAGREB.COM i ZAGREB CITY GUIDE I NEW HOLIDAYS UK, Oglašavanje INSIGHT DESIGN GUIDE
- Uključeni u projekt prodaje muzejskih ulaznica putem Croatia tickets – centralnog web shopa za muzejske ulaznice u Hrvatskoj, u organizaciji Slobodne Dalmacije te u prodaju ONLINE ulaznica na www.ulaznice.hr, web portal www.mojkvart.hr
- Evidencija broja posjetitelja, redovito ažuriranje i obrada podataka o broju, vrsti i kategoriji posjetitelja u svrhu izrade statističkih izvješća /AMZ, gostujuće izložbe i Arheološki park Andautonija u Ščitarjevu /
- SMART GUIDE – audio vizualni vodič kroz stalni postav i sve povremene izložbe.
- Vodič je dostupan WiFi bežičnom mrežom i nudi cjeloviti uvid u prezentiranu muzejsku građu i druge zanimljivosti audio pričom, tekstom i foto galerijom. Redovito ažuriranje novih izložbi na hrvatskom i engleskom jeziku.
- Museum shop – redoviti rad na osmišljavanju novih suvenira i izrade replika muzejskih predmeta.
- Intezivirana je suradnja s drugim muzejskim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu /Slovenija / u smislu komisione prodaje suvenira i publikacija.
- od 13. do 15. ožujka – Muzej se predstavio (promo materijali, suveniri) na sajmu turizma PLACE2GO, u Boćarskom domu u Zagrebu.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Lapidarij: 35 700

Arheološki park Andautonija: 4 736

Gostujuće izložbe: 7 367

+ posj.muzeja i ost muz. akt: 38127

UKUPNO POSJETITELJA 1-12 = 85 930

Specifikacija – navedene brojke uključene su u ukupan broj posjetitelja

Noć muzeja: 8233; MDM: 126

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI	2535	562	3097		102						3199
UČENICI, STUDENTI, UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA	4494	950	5444	392	128						5964
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba	19		19								19
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba	8071		8071	290							8361
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENICI) - broj osoba											
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba	2761	263	3024								3024
BESPLATAN ULAZ	5644	1016	6660	40	1361	8233	126			35700	52120
OSTALO	45		45	670	406	19		7367	4736		13243
UKUPNO:	23569	2791	26360	1392	1997	8252	126	7367	4736	35700	85930
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:											85930

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 37 %
- lokalna samouprava: 56 %
- vlastiti prihod i sponzorstvo: 7 %

15.2. Investicije

417.151 kn